

De vertaling van deze pagina is automatisch geproduceerd met behulp van machinevertaling [\[Link\]](#). Machinevertalingen kunnen fouten bevatten die de duidelijkheid en nauwkeurigheid van de informatie kunnen schaden; de Ombudsman kan niet aansprakelijk worden gehouden voor eventuele afwijkingen. Voor de grootste mate van betrouwbaarheid en rechtszekerheid wordt verwezen naar de bronversie in het Engels (klik op de link hierboven). Meer informatie vindt u in ons [taal- en vertaalbeleid \[Link\]](#).

Besluit in zaak 3643/2005/(GK)WP - Toegang van het publiek tot vergoedingen betaald aan leden van het Europees Parlement

Besluiten

Zaak 3643/2005/(GK)WP - Geopend op 04/01/2006 - Aanbeveling omtrent 24/09/2007 - Besluit over 14/07/2008

Een Maltese journalist vroeg om toegang tot de gegevens over alle betalingen door het Parlement aan zijn vijf Maltese leden. Het Parlement behandelde dit verzoek overeenkomstig Verordening (EG) nr. 1049/2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten, maar wees het verzoek af op grond van gegevensbescherming, waarbij het aanvoerde dat de documenten in kwestie persoonsgegevens in de zin van Verordening (EG) nr. 45/2001 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen bevatten. De journalist diende bij de Ombudsman een klacht in tegen dit besluit, met het argument dat belastingbetalers het recht hebben te weten hoe leden van het Europees Parlement openbare middelen besteden.

In zijn advies over de klacht bevestigde het Parlement zijn standpunt. Het voerde ook aan dat het toezicht door het publiek op het juiste gebruik van Europese middelen werd gegarandeerd door doeltreffende controles uitgevoerd door de Commissie begrotingscontrole en door de Rekenkamer.

Uit een inspectie door de diensten van de Ombudsman bleek dat het verzoek van de klager betrekking had op vier typen vergoedingen, die in verschillende databases werden vastgelegd, namelijk: (i) een vergoeding voor algemene uitgaven, (ii) een vergoeding voor medewerkers van leden, (iii) een reisvergoeding, en (iv) een verblijfsvergoeding die wordt toegekend voor de dagen waarop de leden van het Europees Parlement voor het Parlement werken.

Aangezien bij deze zaak het juiste evenwicht moest worden gevonden tussen openheid en het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer, raadpleegde de Ombudsman de

Europese Toezichthouder voor Gegevensbescherming (EDPS). Deze nam het standpunt in dat het publiek het recht had geïnformeerd te worden over het gedrag van de leden van het Europees Parlement. Volgens hem was het duidelijk dat de gegevens over de leden van het Europees Parlement zelf openbaar moesten worden gemaakt. Voor de gegevens over de medewerkers van de leden van het Europees Parlement waren echter uitzonderingen nodig om hun legitieme belangen te beschermen.

De Ombudsman kwam tot de conclusie dat de weigering van het Parlement om de klager toegang te verlenen tot de gegevens in kwestie wanbeheer vormde. In een ontwerpaanbeveling riep hij ertoe op de verzochte informatie openbaar te maken.

In antwoord hierop kondigde het Parlement aan dat het algemene informatie over vergoedingen aan de leden van het Europees Parlement op zijn website bekend zou maken en het zinspeelde op de mogelijkheid dat de situatie in 2009 opnieuw zou worden beoordeeld. Het Parlement bleef echter bij zijn weigering wat betreft de specifieke gegevens waarom de klager had verzocht.

De Ombudsman juichte het feit toe dat het Parlement had erkend dat het publiek, in een transparante en democratische samenleving, het recht heeft om geïnformeerd te worden over het gebruik van openbare middelen die aan leden van het Europees Parlement zijn toevertrouwd. Hij verwelkomde de vaststelling, door het Parlement, van een proactief beleid inzake de bekendmaking op zijn website van informatie over de verschillende vergoedingen waarop de leden van het Europees Parlement recht hebben. De Ombudsman nam ook nota van de verklaring van het Parlement dat de situatie in 2009 opnieuw zou moeten worden beoordeeld en juichte deze ook toe, in zoverre de verklaring een belofte van het Parlement was om de transparantie van de vergoedingen aan de leden van het Europees Parlement in de toekomst te herzien. De Ombudsman betreurde evenwel dat het Parlement ervoor had gekozen zijn weigering om zijn ontwerpaanbeveling in zijn geheel te aanvaarden, te motiveren door zich te baseren op een juridische uitlegging van de Verordeningen (EG) nr. 1049/2001 en (EG) nr. 45/2001, die het transparantiebeginsel verzwakt en die door het Gerecht van eerste aanleg werd verworpen.

Concluderend, de Ombudsman bleef bij zijn bevinding dat er sprake was van wanbeheer met betrekking tot de meeste aspecten van deze zaak. Hij sloot de zaak met een kritische opmerking.

Straatsburg, 14 juli 2008

Geachte heer V.,

Op 24 november 2005 heeft u bij de Europese Ombudsman een klacht ingediend over de afwijzing door het Europees Parlement van uw verzoek om toegang tot gegevens over de vergoedingen die aan de Maltese leden van het Parlement zijn toegekend.

Op 4 januari 2006 heb ik de klacht doorgestuurd naar de Voorzitter van het Parlement. Het Parlement heeft op 15 maart 2006 advies uitgebracht. Op 23 maart 2006 heb ik u een

uitnodiging doen toekomen om, indien u dat wenst, uiterlijk op 30 april 2006 opmerkingen te maken. Er zijn op die datum geen opmerkingen van u ontvangen.

Op 9 augustus 2006 heb ik u meegedeeld dat uw zaak was overgedragen aan een andere advocaat.

Op 28 september 2006 heb ik het Parlement verzocht toe te staan dat mijn diensten de documenten of informatie waarop uw klacht betrekking heeft, inspecteren. U werd diezelfde dag hiervan op de hoogte gesteld.

Op 14 december 2006 hebben mijn diensten een inspectie uitgevoerd van de drie databanken die de gegevens bevatten waartoe u om toegang hebt verzocht.

Op 10 januari 2007 heb ik u en het Parlement een kopie van het verslag over deze inspectie toegezonden en u verzocht opmerkingen in te dienen, die u op 15 januari 2007 hebt toegezonden.

Bij brief van 24 april 2007 heb ik de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming geraadpleegd over de in uw klacht aan de orde gestelde vragen inzake gegevensbescherming. Ik heb u en het Parlement hiervan op dezelfde datum in kennis gesteld.

Op 4 juni 2007 heeft de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming zijn antwoord gestuurd. Op 13 juni 2007 heb ik het Parlement doorgestuurd met een uitnodiging om opmerkingen te maken. Ik heb u diezelfde dag hiervan op de hoogte gesteld.

Op 19 juli 2007 heeft het Parlement zijn opmerkingen ingediend. Ik heb ze op 3 augustus 2007 aan u toegezonden met een uitnodiging om opmerkingen in te dienen, die u op 9 augustus 2007 hebt toegezonden.

Op 24 september 2007 heb ik het Parlement een ontwerpaanbeveling gericht om uw verzoek om toegang tot de betrokken gegevens te heroverwegen. Het Parlement werd verzocht uiterlijk op 31 december 2007 zijn uitvoerig gemotiveerde advies uit te brengen. Ik heb u diezelfde dag hiervan op de hoogte gesteld.

Op 18 december 2007 heeft het Parlement mij verzocht om verlenging van de termijn voor de indiening van zijn uitvoerig gemotiveerde advies tot 29 februari 2008, waarin wordt aangegeven dat bepaalde onderzoeken die het Bureau verricht om een volledig en gedetailleerd antwoord op mijn voorstel te geven, nog niet volledig waren. Op 20 december 2008 heb ik de gevraagde verlenging ingewilligd en u daarvan in kennis gesteld.

Op 29 februari 2008 heeft het Parlement zijn uitvoerig gemotiveerde advies over mijn ontwerpaanbeveling toegezonden. Ik heb het uitvoerig gemotiveerde advies van het Parlement op 7 maart 2008 ontvangen en u diezelfde dag doorgestuurd en u verzocht om, indien u dat wenst, uiterlijk op 30 april 2008 opmerkingen te maken.

Per e-mail van 28 april 2008 heeft u om verlenging van deze termijn verzocht. Ik heb u een verlenging verleend tot 31 mei 2008. Op 31 mei 2008 heeft u uw opmerkingen ingediend.

Ik schrijf nu om u te laten weten wat de resultaten zijn van de onderzoeken die zijn gedaan.

DE KLACHT

Achtergrond

Klager is een journalist die werkt voor het Maltese weekblad *MaltaToday*. In augustus 2005 vroeg hij het Europees Parlement om toegang tot de „gepubliceerde rekeningen” van zijn vijf Maltese leden („MEP’s”). Na een e-mailuitwisseling met het register van het Parlement, waarin hij verduidelijkte dat zijn verzoek betrekking had op gegevens over de betalingen van het Parlement aan de bovengenoemde leden van het Europees Parlement, heeft klager een formeel verzoek om toegang ingediend op grond van Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (1) („Verordening 1049/2001”). Op 15 september 2005 heeft het Parlement dit verzoek afgewezen met het argument dat de betrokken documenten informatie bevatten die beschouwd wordt als persoonsgegevens in de zin van artikel 2 van Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (2) („Verordening 45/2001”). Volgens het Parlement moest de openbaarmaking van de betrokken documenten worden geweigerd omdat zij inbreuk zou maken op de persoonlijke levensbelangen van een derde in de zin van artikel 4, lid 1, onder b), van verordening 1049/2001.

In een confirmatief verzoek om toegang voerde klager in wezen aan dat openbaarmaking van de documenten geen afbreuk zou doen aan de bescherming van de particuliere belangen van de betrokkenen en dat de publicatie ervan in het algemeen belang was, aangezien de leden van het Europees Parlement door hun kiezers moeten kunnen worden gecontroleerd.

In zijn besluit op het confirmatief verzoek van 13 oktober 2005 heeft het Parlement uitgelegd dat het verzoek om toegang betrekking had op documenten betreffende de financiële zaken van verschillende personen, namelijk leden van het Europees Parlement en parlementaire medewerkers. De verwerking van dergelijke gegevens was noodzakelijk voor het financiële beheer van het Parlement en dus voor de uitvoering van een taak van algemeen belang overeenkomstig artikel 5, onder a), van Verordening 45/2001. Het verstrekken van deze informatie aan het publiek ging echter verder dan wat nodig was voor de goede werking van de administratie van het Parlement. De verstrekking van dergelijke informatie viel derhalve niet onder artikel 5, onder a), van Verordening 45/2001. Het Parlement voegde daaraan toe dat de uitzonderingen op het algemene beginsel van toegang tot documenten in punt 4, lid 1, van Verordening 1049/2001 dwingend zijn geformuleerd, zodat het verplicht was de toegang te weigeren indien het van mening was dat de openbaarmaking van documenten de daarin genoemde belangen zou ondermijnen. Wat het argument van klager over de noodzaak van openbare controle betreft, betoogde het Parlement dat het juiste gebruik van overheidsmiddelen

werd gewaarborgd door de relevante interne en externe controles. Overeenkomstig artikel 74 van het Reglement van het Parlement zijn de vergoedingen die de leden van het Europees Parlement hebben ontvangen, onderworpen aan controles in het kader van de kwijtingsprocedure. De Commissie begrotingscontrole en de Rekenkamer hebben namens het publiek de toepasselijke regels gehandhaafd.

Het Parlement voerde ook aan dat artikel 5, lid 3, van het Reglement van het Parlement bepaalt dat de leden van het Europees Parlement niet het recht hadden om de persoonlijke dossiers en de rekeningen van andere leden van het Europees Parlement te inspecteren. Aangezien deze toegang zelfs aan leden van het Europees Parlement werd ontzegd, was er des te meer reden om dit aan personen van buiten het Parlement te ontzeggen.

Voorts heeft het Parlement erop gewezen dat verordening 1049/2001 de instellingen geenszins verplichtte om documenten in te stellen om op een verzoek te reageren. Wanneer de gevraagde informatie niet in een of meer bestaande documenten beschikbaar was, maar het verzamelen van gegevens uit een databank betrof, ging de aanvraag verder dan het toepassingsgebied van de verordening. Databases waren in feite geen verzamelingen van documenten, maar voortdurend veranderende sets van gegevens. Dit gold voor de informatie die de klager had gevraagd, aangezien deze informatie was opgenomen in een boekhoudkundig gegevensbeheersysteem en niet in één enkel document. Bijgevolg viel zijn verzoek, strikt *sensu*, buiten het toepassingsgebied van Verordening 1049/2001. Het Parlement voegde er echter aan toe dat het, in overeenstemming met zijn transparantiebeleid, de toepassing had onderzocht in het licht van de bepalingen van de verordening.

Op grond van deze overwegingen verwierp het Parlement het verzoek van klager.

De klacht bij de Ombudsman

In zijn klacht bij de Europese Ombudsman voerde klager aan dat een lid van het Europees Parlement een openbaar persoon was die zowel door nationale regeringen als uit Europese fondsen en dus indirect door de Europese belastingbetalers werd betaald. De belastingbetalers moeten daarom het recht hebben om het gebruik van hun bijdragen te controleren door toegang te hebben tot de rekeningen van de leden van het Europees Parlement. Hij was ook van mening dat het in het nationale belang van Maltese belastingbetalers was om hierover door een nationale krant te worden geïnformeerd. Hij verwees naar artikel 6 van het EU-Verdrag en naar het Handvest van de grondrechten. Klager benadrukte dat openheid de beginselen van democratie en grondrechten heeft versterkt en de burgers van de Unie heeft geholpen om deel te nemen aan EU-aangelegenheden.

In wezen beweerde klager dat het Parlement ten onrechte had geweigerd hem toegang te verlenen tot de gegevens over vergoedingen die aan de Maltese parlementsleden waren toegekend. Hij stelde dat hij een dergelijke toegang moest krijgen. Klager heeft aangegeven dat uit de gegevens moet blijken welke bedragen de EP-leden van het Parlement hebben ontvangen en hoe deze bedragen werden gebruikt voor de werking van hun kantoren en voor de financiering van hun pensioenen in het kader van de pensioenregeling van het Parlement.

HET ONDERZOEK

De reikwijdte van het onderzoek

De Ombudsman heeft het Parlement om advies gevraagd over de bewering en bewering van klager.

Hij preciseerde echter dat de reikwijdte van zijn onderzoek beperkt was tot documenten of informatie die bestonden op de datum van afwijzing door het Parlement van het confirmatief verzoek van klager om toegang tot documenten.

Advies van het Parlement

In zijn advies herinnerde het Parlement eerst aan de informatie die het klager tijdens zijn eerste contacten met het register van het Parlement had verstrekt: Het Register had klager meegedeeld dat er geen gepubliceerde rekeningen waren. Zij had het huidige systeem beschreven, bij gebreke van een statuut voor de leden van het Europees Parlement. Het wees erop dat dit een hybride systeem was dat gebaseerd was op de salarissen van de leden van het Europees Parlement, die door de nationale autoriteiten werden betaald, *en op de „verschillende secretariaatsvergoedingen, reiskostenvergoedingen, enz. ”*, die door het Parlement uit zijn begroting werden betaald. Klager had vervolgens een kopie ontvangen van de regels betreffende de secretariaatsvergoedingen en de vergoeding van reiskosten.

Na een uitwisseling van e-mails had het Register klager meegedeeld dat de informatie met betrekking tot de betalingen die het Parlement aan leden van het Europees Parlement had gedaan, in een databank was opgenomen. De informatie is uitsluitend voor boekhoudkundige doeleinden verzameld en is niet gepubliceerd of verspreid, behalve aan de controleorganen of -instellingen waarin de desbetreffende regels voorzien.

Naast de regels inzake vergoedingen heeft het Parlement klager het geaggregeerde bedrag verstrekt voor de bedragen die aan leden van het Europees Parlement zijn uitbetaald in de vorm van secretariële en andere vergoedingen. Volgens het Parlement wilde klager echter de uitsplitsing voor elk lid van het Europees Parlement van de ontvangen bedragen voor elke vergoeding (bijvoorbeeld de daadwerkelijk aan assistenten betaalde salarissen) en de reisgegevens in het kader van de activiteiten van de leden van het Europees Parlement. Het Parlement stelde dat het van mening bleef dat de gedetailleerde opsplitsing van deze cijfers onder artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening 1049/2001 viel, omdat deze boekhoudkundige documenten niet alleen betrekking hadden op leden van het Europees Parlement, maar ook op derden, zoals assistenten, wier relatie met leden van het Europees Parlement werd beheerst door een privaatrechtelijke overeenkomst. Het Parlement voerde aan dat het zich niet mocht mengen in deze relatie en zich beperkt tot de rol van accountant.

Met betrekking tot het argument van klager dat Maltese EP-leden moeten worden onderworpen aan controle door Maltese belastingbetalers, stelde het Parlement dat de leden van het Europees Parlement werden onderworpen aan specifieke controles die werden uitgevoerd door de instanties die verantwoordelijk zijn voor de controle of hun financieel beheer aan de geldende regels voldeed. De controle van het publiek met betrekking tot het juiste gebruik van Europese overheidsmiddelen werd gewaarborgd door doeltreffende controles door de Commissie begrotingscontrole en door de Rekenkamer. Overeenkomstig artikel 74 van het

Reglement van het Parlement werden de vergoedingen van de leden van het Parlement onderworpen aan controles in het kader van de kwijtingsprocedure.

Voorts herinnert het Parlement eraan dat artikel 5, lid 3, van zijn Reglement bepaalt dat leden van het Europees Parlement geen toegang hebben tot persoonlijke dossiers en rekeningen met betrekking tot andere leden van het Europees Parlement. Aangezien deze toegang aan andere EP-leden werd geweigerd, voerde het Parlement aan dat dit *a fortiori* werd geweigerd aan personen van buiten het Parlement, zoals de klager.

Het Parlement voegde daaraan toe dat klager bovendien via internet rechtstreeks toegang had tot de „Verklaring van financiële belangen” van elk van de vijf Maltese EP-leden.

Opmerkingen van klager

Van klager zijn geen opmerkingen ontvangen.

Inzage van het dossier door de Ombudsman

Op basis van de informatie die hij tot dat moment had ontvangen, ging de Ombudsman over tot een voorlopige beoordeling van de klacht. Hij merkte op dat, hoewel had kunnen worden aangevoerd dat het verzoek van klager betrekking had op toegang tot informatie in plaats van toegang tot documenten, zowel klager als het Parlement hun redenering op Verordening 1049/2001 hebben gebaseerd.

Uit de opmerkingen van het Parlement bleek echter nog niet helemaal duidelijk voor de Ombudsman wat precies de documenten of informatie waren waarop de klacht betrekking had.

Daarom heeft de Ombudsman overeenkomstig artikel 3, lid 2, van het Statuut van de Ombudsman besloten het Parlement te verzoeken zijn diensten toegang te verlenen tot deze documenten of informatie.

Op 14 december 2006 ontving de heer C., hoofd van de eenheid „Ledenvergoedingen” van het directoraat-generaal Financiën van het Parlement, vertegenwoordigers van de Ombudsman. Hij legt uit dat er vier verschillende soorten vergoedingen voor leden van het Europees Parlement zijn die door zijn eenheid worden behandeld, namelijk i) de vergoeding voor algemene uitgaven, ii) de vergoeding voor de vergoeding van parlementairebijstandskosten, iii) reisvergoedingen en iv) de zogenaamde verblijfsvergoeding. Hij verklaarde dat de gegevens over deze vergoedingen in drie databanken zijn opgenomen, namelijk a) een databank met de naam **INDE** voor algemene uitgaven, b) een databank met de naam **CID** betreffende de vergoeding van kosten voor parlementaire bijstand en c) een databank met de naam **MIME** voor de reis- en verblijfskosten.

Bij wijze van voorbeeld en op vertrouwelijke basis toonde de heer C. de vertegenwoordigers van de Ombudsman afdrukken van uittreksels van deze drie databanken voor individuele leden van het Europees Parlement.

A) Uit de afdruk van de databank **INDE** blijkt de naam van het betrokken EP-lid, het bedrag dat hij/zij heeft ontvangen als vergoeding voor algemene uitgaven, het bedrag van de bijdragen aan de pensioenregeling van de EP-leden die van de toelage moeten worden afgetrokken en de

bankrekeninggegevens van het EP-lid. De heer C. legt uit dat de toelage werd betaald als een forfaitair bedrag dat voor alle leden van het Europees Parlement gelijk was, maar dat het bedrag van de in mindering te brengen pensioenbijdragen varieerde naar gelang van de individuele factoren (zoals leeftijd en de gekozen regeling) en duidelijk gelijk was aan nul voor EP-leden die niet aan de pensioenregeling van de leden van het Europees Parlement deelnamen. Hij verklaart dat de eenheid *Sociale Rechten van* het Parlement verantwoordelijk is voor de vaststelling van deze bedragen.

In antwoord op een vraag van de vertegenwoordigers van de Ombudsman over de vraag of het bedrag van het forfaitaire bedrag openbaar werd gemaakt, verklaarde de heer C. dat het niet openbaar was als zodanig, maar dat bepaalde media het voor 2005 vastgestelde bedrag hadden gepubliceerd.

B) Uit de afdrukken van het **CID** van de databank bleek het bedrag dat het betrokken EP-lid elke maand aan zijn assistenten had gevraagd. Afgezien van de naam van het EP-lid, werden de namen van de assistenten en de bedragen die elk van hen ontvingen volgens hun contracten met het EP-lid, weergegeven. In andere gevallen werd de naam van een bedrijf aangegeven in plaats van de namen van assistenten. De heer C. legt uit dat de contracten die leden van het Europees Parlement met hun medewerkers hebben gesloten, niet noodzakelijk arbeidsovereenkomsten zijn, maar ook dienstencontracten kunnen zijn. Hij legt uit dat de bedragen die in het kader van deze toelage aan assistenten namens de leden van het Europees Parlement zijn betaald, varieerden en onderworpen waren aan een vast maximum. De afdrukken toonden voor elke maand dit maximumcijfer en het gedeelte daarvan dat in die periode was gebruikt, evenals het bedrag dat niet was gebruikt. De heer C. legde uit dat het ongebruikte budget van elke maand op elk moment kan worden gebruikt tot het einde van het jaar, wanneer het zou verstrijken. Hij legde ook uit dat het vereiste bewijs voor het verrichten van betalingen aan de assistenten was het contract van laatstgenoemden met het EP-lid en het bewijs van hun socialezekerheidsdekking. Hij verklaarde verder dat zijn eenheid geen salarisstrookjes van de assistenten ontving.

In antwoord op een vraag of het mogelijk zou zijn om uittreksels van de databank te produceren waarin de namen van de assistenten niet werden bekendgemaakt, verklaarde de heer C. dat dit geen standaardbewerking was, maar dat het kon worden gedaan met behulp van filters of een query-tool zoals *Business Objects*.

C) De heer C. legt ook uit dat uit de gegevensbank **MIME** in de eerste plaats de vergoeding voor de reizen van de leden van het Europees Parlement tussen hun plaats van herkomst en hun werkplek, te weten Brussel en Straatsburg, blijkt. Hij verklaarde dat deze vergoeding werd betaald in een forfaitair bedrag, dat werd berekend op basis van de afgelegde afstand en het gekozen vervoermiddel. Het forfaitaire bedrag zou ook worden vergoed als de werkelijke reiskosten lager zouden zijn. De leden van het Europees Parlement moesten echter hun instapkaarten overleggen om een vergoeding voor vliegreizen te krijgen. Ten tweede toont de databank de verblijfsvergoeding van het EP-lid, die wordt toegekend voor werkdagen die voor het Parlement worden besteed. De heer C. legt uit dat deze vergoeding is toegekend op basis van de lijsten die de leden van het Europees Parlement hebben ondertekend, bijvoorbeeld

wanneer zij de commissies bijwonen waarvan zij lid waren. Het bedrag van de toelage was voor elk lid van het Europees Parlement hetzelfde. In de derde plaats blijkt uit de databank dat de overige reiskosten worden vergoed, die volgens C. zijn verricht op basis van het bewijs van de werkelijk gemaakte kosten. De rubrieken in het voorbeeld dat aan de vertegenwoordigers van de Ombudsman werd gepresenteerd, omvatten het volgende: vliegreizen, „*frais duikers*” (verschillende kosten), hotelkosten en taxikosten. Een meer gedetailleerde afdruk toonde de data en plaatsen van de reis, evenals de gebruikte verbinding. Wat de verblijfsvergoeding betreft, blijkt uit de meer gedetailleerde afdruk de naam van de bijgewoonde commissie.

De heer C. legde uit dat de databank ook meer details bevatte voor rubrieken zoals *frais duikers*. Hij bevestigde dat er geen gegevens over derden in deze database waren. Reiskosten van assistenten konden bijvoorbeeld niet in het kader van deze vergoeding worden vergoed.

In antwoord op een vraag van de vertegenwoordigers van de Ombudsman over de vraag of het Parlement, afgezien van deze toelagen en afgezien van pensioenen, nog andere betalingen aan leden van het Europees Parlement heeft gedaan, verklaarde de heer C. dat dit niet het geval was op zijn niveau, maar dat de eenheid *Sociale Rechten* ook medische kosten en taal- en computercursussen betaalde. Bovendien kunnen de beheerders van gelden ter goede rekening van andere directoraten-generaal soms recht hebben op voorschotten voor leden van het Europees Parlement tijdens hun werkbezoeken in het buitenland. Deze zouden echter later door de eenheid van de heer C. moeten worden gecontroleerd en goedgekeurd.

Een verslag over de inspectie werd toegezonden aan de klager en het Parlement.

Opmerkingen van klager

In zijn opmerkingen over het inspectieverslag bevestigde klager dat zijn verzoek om toegang tot documenten betrekking had op de vier soorten vergoedingen die zijn geregistreerd in de drie databanken die de vertegenwoordigers van de Ombudsman hadden geïnspecteerd. Hij herhaalt zijn standpunt dat de informatie in de databanken openbaar moet worden gemaakt omdat de Europese belastingbetalers het recht hadden het gebruik van hun bijdragen te controleren. Bovendien waren Maltese parlementsleden verantwoording verschuldigd aan de Maltese kiezers over de manier waarop zij het geld dat zij uit de Europese begroting ontvingen in verband met hun taken hebben uitgegeven.

Klager benadrukte ook dat, zoals de heer C. had opgemerkt, het mogelijk was gedetailleerde informatie vrij te geven over de betalingen van de leden van het Europees Parlement aan hun assistenten zonder de namen van laatstgenoemden te vermelden. Een dergelijke handelwijze zou het mogelijk maken de gevraagde informatie vrij te geven zonder inbreuk te maken op artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening 1049/2001. Hij voerde aan dat, aangezien gedetailleerde informatie in de drie databanken openbaar kon worden gemaakt zonder de namen van derden vrij te geven, het verzoek om toegang niet verder ging dan het toepassingsgebied van Verordening 1049/2001.

Klager verzocht de Ombudsman na te gaan of de vrijgave van de gevraagde informatie de bescherming van de persoonlijke levenssfeer of de integriteit van de betrokken personen zou kunnen ondermijnen en na te gaan of deze een reëel risico op ernstige schade aan hun

beschermde belangen zou opleveren.

Klager voegde eraan toe dat, indien delen van een document niet toegankelijk zijn, de rest van het document openbaar moet worden gemaakt.

Raadpleging door de Ombudsman van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming *De overwegingen van de Ombudsman*

Na een zorgvuldige analyse van de informatie die klager en het Parlement hem hadden verstrekt, was de Ombudsman van oordeel dat de onderhavige zaak ruimte laat voor uiteenlopende standpunten over de juiste interpretatie en toepassing van de regels inzake gegevensbescherming. Meer in het bijzonder moest er een evenwicht worden gevonden tussen openheid en het recht op privacy, een situatie die de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS) had besproken in zijn achtergrondnota over de toegang van het publiek tot documenten en gegevensbescherming (3) .

Daarom heeft de Ombudsman besloten de EDPS over deze zaak te raadplegen, overeenkomstig de delen C en D van het memorandum van overeenstemming tussen de EDPS en de Ombudsman (4) . Dienovereenkomstig vroeg de Ombudsman de EDPS om zijn standpunt over de vraag of en, zo ja, in hoeverre de door klager gevraagde gegevens konden worden vrijgegeven.

De Ombudsman merkte met name op dat het Parlement had betoogd dat bepaalde documenten niet konden worden vrijgegeven omdat zij persoonsgegevens van derden bevatten, met name de namen van de medewerkers van de leden van het Europees Parlement. Het Parlement leek echter niet in overweging te hebben genomen om gedeeltelijke toegang tot dergelijke gegevens te verlenen, bijvoorbeeld door de namen van de assistenten te schrappen. In het kader van betalingen aan assistenten bleek ook dat dergelijke betalingen, die elke maand namens het respectieve EP-lid worden verricht, tot een bepaald vast maximum variëren. De vertegenwoordigers van de Ombudsman waren ervan in kennis gesteld dat de ongebruikte begroting van elke maand in het kader van deze vergoeding op elk moment tot het einde van het jaar kon worden gebruikt, wanneer deze zou verstrijken. Daarom kan worden gevraagd of het niet mogelijk is om ten minste toegang te geven tot bepaalde geaggregeerde cijfers, zoals de informatie over de vraag of en in hoeverre de leden van het Europees Parlement hun begroting in het kader van deze vergoeding voor een bepaald jaar hebben uitgeput. Bovendien lijkt het Parlement, wat de leden zelf betreft, niet te hebben onderzocht of, indien de betrokken documenten gevoelige gegevens over zijn leden bevatten, hen om hun mening over de gevolgen van mogelijke openbaarmaking van de gegevens te vragen.

Antwoord van de EDPS

In zijn antwoord herinnerde de EDPS eraan dat hij in zijn achtergrondnota uitvoerig heeft gesproken over situaties waarin een instelling een besluit neemt over een verzoek om toegang van het publiek tot documenten die persoonsgegevens bevatten. In dergelijke situaties, betoogde de EDPS, moest de instelling rekening houden met het fundamentele karakter van zowel het recht op toegang van het publiek als het recht op gegevensbescherming. Dit resulteerde in een evenwichtige aanpak. Het was echter vaak niet duidelijk of onder specifieke omstandigheden openbare toegang tot persoonsgegevens moest worden verleend.

Tegen deze achtergrond heeft de EDPS een aantal opmerkingen gemaakt over de onderhavige zaak.

In de eerste plaats verklaarde hij dat rekening moest worden gehouden met het feit dat de zaak in de eerste plaats betrekking had op de persoonsgegevens van leden van het Europees Parlement. Hoewel de positie van lid van het Europees Parlement niet betekent dat personen die een dergelijke positie bekleden, de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer moeten worden ontzegd, moet de fundamentele overweging in een transparante en democratische samenleving zijn dat het publiek het recht heeft om geïnformeerd te worden over hun gedrag. De leden van het Europees Parlement moesten zich bewust zijn van dit algemeen belang. In het onderhavige geval was dit nog duidelijker omdat het ging om de uitgaven voor overheidsmiddelen die aan de leden van het Europees Parlement waren toevertrouwd. De EDPS wees erop dat het Hof van Justitie in de gevoegde zaken C-465/00, C-138/01 *en* C-139/01 *Österreichischer Rundfunk e.a.* (5) uitdrukkelijk de doelstelling heeft erkend om toezicht te houden op het juiste gebruik van overheidsmiddelen als rechtvaardiging voor inmenging in de persoonlijke levenssfeer.

De EDPS verklaarde voorts dat het resultaat, wat de persoonsgegevens van de medewerkers van de leden van het Europees Parlement betreft, meer genuanceerd moest zijn. In dit verband voerde hij aan dat ook in dit verband het recht van het publiek op informatie overheerst, maar dat er niettemin uitzonderingen nodig zijn ter bescherming van de legitieme belangen van de assistenten. Volgens de EDPS zou een voorbeeld hiervan kunnen zijn dat openbaarmaking van de naam van een medewerker, met betrekking tot het EP-lid voor wie hij of zij werkte, de politieke standpunten van de assistent kan onthullen. Dit waren gevoelige gegevens in de zin van artikel 10 van Verordening 45/2001. De EDPS verklaarde dat op het eerste gezicht de oplossing die de Ombudsman in zijn overwegingen had voorgesteld, namelijk om de namen van de assistenten leeg te maken, de rechten van de assistenten adequaat zou beschermen. De EDPS was ook van mening dat, indien deze oplossing om specifieke redenen niet voldeed aan de gerechtvaardigde belangen van de betrokkenen, toegang tot geaggregeerde cijfers, zoals vermeld door de Ombudsman, kon worden overwogen.

Met betrekking tot de mogelijkheid om de leden van het Europees Parlement om hun mening over de gevolgen van mogelijke openbaarmaking van gegevens te vragen, verklaarde de EDPS dat hij in het algemeen volledig instemt met het gebruik van deze optie. Hij voegde er echter aan toe dat hij in casu niet overtuigd was van het nut ervan, voor zover het gegevens betrof die betrekking hadden op de leden van het Europees Parlement zelf. Concluderend verklaarde de EDPS dat het duidelijk leek dat deze gegevens openbaar moesten worden gemaakt. Hij was echter van mening dat het nuttig zou kunnen zijn om te vragen naar de gevolgen van de mogelijke openbaarmaking van de gegevens betreffende assistenten.

De Ombudsman heeft kopieën van het antwoord van de EDPS aan het Parlement en de klager toegezonden.

Opmerkingen van het Parlement

Het Parlement antwoordde dat het het advies van de EDPS grondig had onderzocht. Zij heeft echter opnieuw de aandacht van de Ombudsman gevestigd op de argumenten die hij in zijn

advies over de onderhavige zaak had aangevoerd. Het Parlement benadrukt dat het belangrijk is eraan te herinneren dat, zoals het Bureau in zijn besluit over het verzoek om toegang van klager heeft opgemerkt, audits met betrekking tot het gebruik van overheidsmiddelen zowel intern als buiten de instelling werden uitgevoerd. Het Parlement wijst erop dat dergelijke audits moeten worden uitgevoerd door onafhankelijke organisaties, zoals de Europese Rekenkamer, en in overeenstemming met de institutionele procedures die de naleving van zowel de regelgeving inzake het gebruik van overheidsmiddelen als de vrijheid van optreden van de leden van het Europees Parlement waarborgen.

Opmerkingen van klager

In zijn opmerkingen over het antwoord van de EDPS en over de opmerkingen van het Parlement over dit antwoord benadrukte klager opnieuw dat de beginselen die in zijn klacht op het spel stonden transparantie en verantwoordingsplicht waren. Hij is het ermee eens dat interne en externe audits volgens institutionele procedures moeten worden uitgevoerd. Er moest echter voor worden gezorgd dat de leden van het Europees Parlement verantwoordelijk konden worden gehouden voor hun acties door de mensen die hen hadden gekozen. Klager voegde eraan toe dat, aangezien de leden van het Europees Parlement tot de hoogste vertegenwoordigers van Europa behoorden, het hun recht was om goede beroepstarieven te ontvangen. Hij was echter van mening dat het publiek het recht had om precies te weten wat deze tarieven waren.

Klager verklaarde met genoegen te kunnen constateren dat de EDPS had geconcludeerd dat de gegevens betreffende de leden van het Europees Parlement zelf openbaar moesten worden gemaakt. Hij is het volledig eens met het standpunt van de EDPS dat de leden van het Europees Parlement op de hoogte moeten zijn van het algemeen belang om te worden geïnformeerd over hun gedrag en dat dit in zijn geval nog duidelijker was omdat het ging om de uitgaven van overheidsmiddelen. Klager bedankte de Ombudsman voor zijn inspanningen in deze zaak.

ONTWERPAANBEVELING VAN DE OMBUDSMAN

Overwegingen van de Ombudsman

1. De Ombudsman merkte op dat zowel klager als het Parlement hun redenering in de onderhavige zaak hebben gebaseerd op de bepalingen van Verordening 1049/2001 betreffende de toegang tot *documenten*, hoewel had kunnen worden aangevoerd dat het verzoek van klager betrekking had op toegang tot *informatie*. Daarom heeft de Ombudsman zijn overwegingen ook uitsluitend gebaseerd op wetgeving inzake de toegang tot documenten.

2. De Ombudsman merkte ook op dat het standpunt dat de EDPS heeft ingenomen toen de Ombudsman hem raadpleegde met betrekking tot deze zaak in grote lijnen overeenstemde met het standpunt dat hij consequent heeft ingenomen met betrekking tot de toegang van het publiek tot documenten. In het onderhavige geval moesten de transparantienormen bijzonder hoog zijn, aangezien het ging om (i) het gebruik van overheidsmiddelen waaraan burgers bijdragen via hun belastingen en ii) het gedrag van de gekozen vertegenwoordigers van deze burgers.

3. Met betrekking tot de argumenten van het Parlement tegen openbaarmaking van de gegevens was de Ombudsman van mening dat hij onderscheid moest maken tussen de leden zelf en derden.

4. Zoals de EDPS duidelijk heeft aangegeven, moesten de leden van het Europees Parlement zich bewust zijn van het algemeen belang bij hun gedrag, met name als dit gedrag, zoals in het onderhavige geval, verband houdt met het gebruik van overheidsmiddelen. Daarom was de Ombudsman van mening dat in dit aspect van de zaak openheid voorrang moet hebben boven het recht op privacy als bedoeld in artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening 1049/2001.

5. Met betrekking tot het argument van het Parlement dat specifieke controles door de Commissie begrotingscontrole en de Rekenkamer ervoor zorgden dat overheidsmiddelen correct werden gebruikt, herinnerde de Ombudsman eraan dat Verordening (EG) nr. 1049/2001 niet vereist dat aanvragers hun verzoek om toegang tot documenten motiveren. Bijgevolg heeft de Ombudsman het argument van een instelling die een verzoek onderzoekt, ongeldig geacht, dat hetzelfde doel dat verzoeker wil bereiken door om toegang tot bepaalde documenten te verzoeken, met andere middelen kan worden bereikt. De Ombudsman was derhalve van mening dat de verwijzing van het Parlement naar financiële controles door de verantwoordelijke organen in het kader van deze zaak niet relevant was.

6. De Ombudsman merkte ook op dat het Parlement bovendien verwezen heeft naar artikel 5, lid 3, van zijn Reglement, waarin is bepaald dat leden van het Europees Parlement geen toegang hebben tot de persoonlijke dossiers en rekeningen van andere leden van het Europees Parlement. Het Parlement was van mening dat, aangezien een dergelijke toegang aan andere leden van het Europees Parlement werd ontzegd, dit *a fortiori* werd geweigerd aan personen van buiten het Parlement. De Ombudsman herinnerde eraan dat het Reglement van het Parlement door het Parlement zelf is aangenomen om zijn interne werking te organiseren. Hij was van mening dat ze niet rechtstreeks konden worden toegepast op de betrekkingen van het Parlement met de burgers. Zij leken dus geen geschikte rechtsgrondslag te vormen voor de afwijzing van het verzoek om toegang van klager.

7. De Ombudsman was derhalve van oordeel dat de door het Parlement aangevoerde argumenten niet overtuigend waren en dat de weigering van het Parlement om klager toegang te verlenen tot de door hem gevraagde gegevens, voor zover deze uitsluitend betrekking hadden op leden van het Europees Parlement, derhalve niet gerechtvaardigd was. Dit betekende wanbeheer.

8. Wat de persoonsgegevens van de assistenten van de leden van het Europees Parlement betreft, herinnerde de Ombudsman eraan dat hij in zijn brief aan de EDPS had opgemerkt dat het Parlement de mogelijkheid niet leek te hebben overwogen om gedeeltelijke toegang te verlenen tot documenten die dergelijke persoonsgegevens bevatten, bijvoorbeeld door de namen van de assistenten te verwijderen. De EDPS bevestigde dat het blanco maken van de namen van de assistenten hun rechten adequaat zou beschermen, tenzij er specifieke redenen waren waarom deze oplossing hun legitieme belangen niet zou behartigen. Daarom was de Ombudsman van mening dat het Parlement de namen van de medewerkers niet had hoeven

bekend te maken. Het feit dat de mogelijkheid om gedeeltelijke toegang te verlenen tot documenten die persoonsgegevens van assistenten bevatten, bijvoorbeeld door de namen van de assistenten op te blazen, niet in aanmerking is genomen, vormde echter ook wanbeheer.

9. Op grond van deze overwegingen heeft de Ombudsman de volgende conclusies getrokken met betrekking tot de gegevens in de afzonderlijke databanken:

De **INDE** -databank voor algemene uitgaven leek geen gegevens te bevatten met betrekking tot andere personen dan de leden van het Europees Parlement zelf. De Ombudsman achtte het duidelijk dat het bedrag van het forfaitaire bedrag dat voor hun algemene uitgaven aan alle leden van het Europees Parlement werd betaald, openbaar moest worden gemaakt, als het nog niet openbaar was. De bankrekeninggegevens van de leden van het Europees Parlement, die ook in de uittreksels van deze databank zijn opgenomen, mogen uiteraard niet worden bekendgemaakt.

Wat de aftrek van het forfaitaire bedrag voor de pensioenregeling van de leden van het Europees Parlement betreft, merkte de Ombudsman op dat de EDPS met name geen opmerkingen had gemaakt over deze kwestie. Er zij echter op gewezen dat de Ombudsman een andere klacht behandelde over de toegang van het publiek tot de namenlijst van alle leden van het Europees Parlement die deelnemen aan de pensioenregeling van de leden van het Europees Parlement (6) . Het onderzoek van de Ombudsman naar die zaak was nog in behandeling. Daarom is hij van mening dat hij de uitkomst van die zaak moet afwachten alvorens aanbevelingen te doen met betrekking tot de vraag of het Parlement ook toegang moet verlenen tot gegevens die verband houden met de deelname van individuele EP-leden aan de pensioenregeling van het Parlement.

Met betrekking tot de **CID** -databank waarin de vergoedingen voor de vergoeding van kosten voor parlementaire assistentie worden opgenomen, was de Ombudsman van mening dat de namen van de medewerkers niet moesten worden bekendgemaakt. Voor zover de Ombudsman kon zien, leken er echter geen specifieke redenen te zijn, zoals die welke door de EDPS worden genoemd, waarvoor verdere anonimisering nodig zou zijn naast het blanco maken van de namen van de assistenten. Daarom was de Ombudsman van oordeel dat, bij gebreke van specifieke redenen tegen deze openbaarmaking, toegang moet worden verleend tot de relevante uittreksels uit deze databank, met uitzondering van verwijzingen naar de namen van de assistenten, die moeten worden geschrapt.

Met betrekking tot de **MIME-databank met** reis- en verblijfkosten voor leden van het Europees Parlement merkte de Ombudsman op dat, zoals de vertegenwoordiger van het Parlement had bevestigd, de databank geen gegevens over derden bevatte. Daarom is hij van mening dat volledige toegang tot de gegevens in deze databank moet worden verleend.

10. Op basis van bovenstaande overwegingen concludeerde de Ombudsman dat het Parlement ten onrechte het verzoek van klager om toegang tot de gegevens in zijn databanken **INDE** , **CID** en **MIME** ten onrechte heeft afgewezen. Dit betekende wanbeheer.

De ontwerpaanbeveling

Op basis van de voorgaande overwegingen deed de Ombudsman overeenkomstig artikel 3, lid 6, van het Statuut van de Europese Ombudsman de volgende ontwerpaanbeveling aan het Europees Parlement:

„Het Parlement dient i) het verzoek van klager om toegang tot gegevens over de aan de Maltese leden van het Europees Parlement verleende vergoedingen te heroverwegen en (ii) klager toegang tot deze gegevens te verlenen overeenkomstig de hierboven uiteengezette overwegingen.

Uitvoerig gemotiveerd advies van het Parlement

In zijn uitvoerig gemotiveerde advies benadrukte het Parlement dat de leden van het Europees Parlement hun mandaat in volledige onafhankelijkheid moeten kunnen uitvoeren, hetgeen moet worden beschermd tegen elke onnodige druk. Het wees erop dat hun herverkiezing de ultieme controle was door de burger op hun acties en activiteiten. Gezien de verschillen in levensstandaard op Europees niveau, die na de laatste uitbreiding nog opvallender waren geworden, had het Parlement besloten om naast het salaris van de nationale autoriteiten bepaalde toelagen aan de leden te betalen. Deze vergoedingen hadden tot doel de arbeidsvoorwaarden van de leden te harmoniseren en hun politieke en financiële onafhankelijkheid te waarborgen.

Het Parlement verklaarde dat het het argument waardeerde dat het publiek in een transparante en democratische samenleving het recht heeft geïnformeerd te worden over het gebruik van overheidsinkomsten, in dit geval de overheidsmiddelen die aan de leden van het Europees Parlement zijn toevertrouwd. Hij deelde de Ombudsman dan ook mee dat het Bureau, met het oog op de verbetering van het transparantiebeleid van het Parlement met betrekking tot het stelsel van vergoedingen voor leden van het Europees Parlement en in overeenstemming met de beste praktijken die in verschillende lidstaten zijn vastgesteld, heeft besloten op zijn website a) informatie te publiceren over de regels voor de betaling van uitgaven en vergoedingen aan leden („PEAM”) en b) de bedragen waarop de leden recht hebben uit hoofde van de verschillende rubrieken. Deze publicatie, die informatie zou bevatten over alle wijzigingen in de bedragen of regels zodra deze zich hebben voorgedaan, zou vergezeld gaan van een gemakkelijk toegankelijke en burgervriendelijke uitleg over het doel en het gebruik van elke vergoeding.

Wat de vergoeding voor algemene uitgaven betreft, verklaarde het Parlement dat alle leden dezelfde vaste maandelijkse vergoeding voor algemene uitgaven ontvingen, die jaarlijks door het Bureau werd herzien en momenteel 4 052 EUR bedroeg. Op verzoek kunnen burgers informatie krijgen over het jaarlijks vastgestelde bedrag. Het beoogde voorstel om informatie over de vergoedingen op de website van het Parlement te publiceren, zou dit cijfer rechtstreeks toegankelijk maken voor het publiek. Het Parlement was van mening dat het derhalve zou voldoen aan het verzoek van de Ombudsman met betrekking tot dit soort vergoedingen.

Wat de vergoeding voor de vergoeding van de kosten van parlementaire assistentie betreft, verklaarde het Parlement dat elk lid recht had op een dergelijke maandelijkse vergoeding tot een maximumbedrag van momenteel 16 914 EUR ter dekking van de kosten die voortvloeien uit de tewerkstelling of het gebruik van de diensten van een of meer medewerkers. Volgens bijlage XV (punt 1.3, laatste streepje) van het Reglement van het Europees Parlement moet de lijst van

medewerkers van de leden rechtstreeks toegankelijk worden gemaakt voor het publiek. De namen van de medewerkers waren in feite al toegankelijk op de website van het Parlement en konden rechtstreeks of in relatie tot de namen van de leden worden doorzocht. Zo zou het verlenen van toegang tot de documenten betreffende de vergoeding van de kosten van parlementaire assistentie, zelfs wanneer de namen van de assistenten leeg zijn, afbreuk doen aan het recht van privacy van de assistenten, omdat uit de kruisverwijzing van beide informatiebronnen de details van het persoonlijke inkomen van individuele assistenten zouden blijken. Het louter blanco maken van hun namen zou dan ook niet volstaan om hen te beschermen.

Het Parlement voegde daaraan toe dat volgens het arrest van het Hof van Justitie in de zaak *Rechnungshof* (7) , om rechtmatig te zijn, de verwerking van persoonsgegevens bestaande in de doorgifte aan derden van gegevens betreffende betalingen ten behoeve van natuurlijke personen noodzakelijk en passend moet zijn voor het nagestreefde doel van algemeen belang. In casu vormde de controle op de overheidsuitgaven het te beschermen algemeen belang. De bekendmaking van de namen van assistenten of gegevens die identificatie door aftrek mogelijk maakten, was niet nodig in de zin van artikel 5, onder a), van Verordening 45/2001 voor de verwezenlijking van dit algemeen belang.

Wat de reis- en verblijfkosten betreft, herinnert het Parlement eraan dat wanneer een lid aan een officiële vergadering van een van de organen van het Parlement binnen de EU heeft deelgenomen, het bedrag van de reisvergoeding werd berekend op basis van de wijze van vervoer en de afstand per heen- en terugreis tussen de woonplaats en de werkplek. Informatie over de berekeningsmethoden en de betrokken bedragen zal naar aanleiding van het besluit van het Bureau beschikbaar worden gesteld op de website van het Parlement.

Het Parlement is van mening dat er een passend evenwicht moet worden gevonden tussen de twee verschillende openbare belangen bij het waarborgen van een vrije uitoefening van het mandaat van de leden enerzijds en een efficiënte controle op de overheidsuitgaven anderzijds. Het Parlement is van mening dat openbaarmaking van de nominale uitsplitsingen van de in het kader van de rubriek reiskostenvergoeding ontvangen bedragen ernstige gevolgen kan hebben voor de leden. Indien deze documenten toegankelijk worden, kunnen conclusies worden getrokken over de politieke activiteiten van een lid en over zijn of haar informatiebronnen. Een dergelijk onderzoek naar de uitoefening van hun mandaat zou in strijd kunnen zijn met het in artikel 2 van het Reglement van het Parlement neergelegde beginsel dat de leden hun mandaat onafhankelijk moeten uitoefenen.

Wat de verblijfsvergoeding betreft, wijst het Parlement erop dat de leden recht hebben op een forfaitaire vergoeding, die momenteel 287 EUR per dag bedraagt, voor deelname aan officiële vergaderingen van de organen van het Parlement. Deze vergoeding was bedoeld ter dekking van de verblijfskosten en maaltijden, alsmede alle andere kosten die tijdens het verblijf werden gemaakt. Zij voegt daaraan toe dat deze informatie na het besluit van het Bureau op de website van het Parlement beschikbaar zal worden gesteld.

Wat betreft de noodzaak van een evenwicht tussen gegevensbescherming en controle over de

overheidsuitgaven, herhaalde het Parlement in het algemeen dat deze klacht voornamelijk betrekking had op de persoonsgegevens van de leden van het Europees Parlement, die overeenkomstig Verordening 45/2001 moesten worden verwerkt. Volgens de rechtspraak van de gemeenschapsrechter vormde het verlenen van toegang aan het publiek tot een document dat persoonsgegevens bevat een behandeling van persoonsgegevens in de zin van artikel 2 van Verordening 45/2001, en de verplichting voor de instellingen uit hoofde van Verordening 1049/2001 om toegang tot documenten te verlenen, vormde een wettelijke verplichting om persoonsgegevens te verwerken in de zin van artikel 5, onder b), van Verordening 45/2001. Op grond van dit artikel 5, onder b), kunnen persoonsgegevens worden verwerkt indien „de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting waaraan de verwerkingsverantwoordelijke is onderworpen”. Het Hof van Justitie had de doelstelling om toezicht te houden op het correcte gebruik van overheidsmiddelen erkend als een rechtvaardiging voor de zogenaamde inbreuk op de persoonlijke levenssfeer, maar heeft betoogd dat de verwerking in overeenstemming moet zijn met het evenredigheidsbeginsel wanneer het om een openbaar doel gaat (8). Het belang van een optimaal gebruik van overheidsmiddelen moest dus worden afgewogen tegen de ernst van de inmenging in de rechten van de betrokkenen op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer.

Het Parlement verklaart dat het Bureau van oordeel is dat de persoonsgegevens, d.w.z. de namen en bedragen die voor individuele posten zijn betaald, van leden van het Europees Parlement die zijn opgenomen in de verklaringen over de betalingen van onkosten en vergoedingen in verband met de persoonlijke levenssfeer van personen, en dat openbaarmaking aanzienlijke gevolgen zou hebben voor de betrokken personen. Bovendien moet worden opgemerkt dat het juiste gebruik van overheidsmiddelen in dit specifieke geval reeds werd gewaarborgd door de relevante interne en externe controles. Aan het algemeen belang bij de verificatie van de uitgaven werd voldaan door middel van de controlemechanismen waarbij de Commissie begrotingscontrole van het Parlement en de Rekenkamer betrokken waren. Bovendien moet worden erkend dat deze audits het recht op privacy van de leden en hun medewerkers eerbiedigen, voor zover de ambtenaren die betrokken zijn bij de interne en externe verificatieprocedures een geheimhoudingsplicht hadden.

Het Parlement voegt daaraan toe dat zijn leden nooit op de hoogte zijn gesteld van het feit dat de details van hun uitgaven openbaar kunnen worden gemaakt. Het vrijgeven van deze informatie zou betekenen dat deze wordt gebruikt voor andere doeleinden dan waarvoor de gegevens waren verzameld (artikel 6 van Verordening 45/2001). Het Parlement herhaalt ook dat de leden volgens zijn Reglement geen toegang hebben tot persoonlijke dossiers en rekeningen van andere leden, wat betekent dat personen buiten het Parlement de toegang *a fortiori* worden ontzegd.

Het Parlement beklemtoonde dat het, anders dan de Ombudsman had vastgesteld, de toegang niet had geweigerd op grond dat het doel dat verzoeker met het verzoek om toegang tot documenten wilde bereiken, met andere middelen kon worden bereikt. Zij heeft enkel verklaard dat het hoger openbaar belang — dat openbaarmaking zou kunnen rechtvaardigen — dat in een verzoek wordt aangevoerd, moest verschillen van het algemeen openbaar belang bij de toegang tot documenten en specifiek moest zijn voor de betrokken situatie (9), dat wil zeggen

passend is voor het nagestreefde doel van algemeen belang.

Concluderend heeft het Parlement zijn standpunt bevestigd dat de openbaarmaking van documenten waarin details worden vermeld over de bedragen die aan individuele leden zijn betaald in de vorm van verschillende vergoedingen waarin de PEAM-regels voorzien, niet in verhouding staat tot de doelstelling van verordening 1049/2001, namelijk de verantwoordingsplicht van de administratie jegens de burger in een democratisch systeem (overweging 2). De vrijgave van de gegevens was niet noodzakelijk en was derhalve onverenigbaar met artikel 5, onder a), van Verordening 45/2001. Met name de aanwezigheid van een democratisch legitiem orgaan, de Commissie begrotingscontrole en van een extern controlemechanisme, de Rekenkamer, rechtvaardigden de conclusie dat er doeltreffende controlemiddelen voor de uitgaven van de leden van het Europees Parlement voorhanden waren.

Het Parlement heeft ook gemeld dat onderzoeken met de nationale parlementen in de lidstaten hebben aangetoond dat individuele details of uitsplitsingen van de daadwerkelijk aan de leden van het Parlement uitgekeerde vergoedingen over het algemeen niet openbaar zijn gemaakt. Het Parlement heeft bij zijn brief aan de Ombudsman een tabel gevoegd met de praktijken die het heeft vastgesteld in de verschillende EU-lidstaten en in bepaalde landen buiten de EU.

Volgens het Parlement publiceert de meerderheid van de nationale parlementen op hun website korte beschrijvingen van de vergoedingen waarop de leden van het Parlement bij de uitoefening van hun mandaat recht hebben, alsmede het doel van deze toelagen en de regels die daarop van toepassing zijn. Het feit dat de nationale parlementen nauwelijks informatie verstrekten over vergoedingen die aan individuele leden werden betaald, wees er echter op dat een dergelijke openbaarmaking over het algemeen als een ongewenste schending van de privacy werd beschouwd. Het enkele feit dat de nationale parlementen verschillende praktijken hanteren, heeft bovendien opgeroepen tot terughoudendheid van het Europees Parlement, om te voorkomen dat de leden verplicht worden een praktijk toe te passen die verder gaat dan wat in hun eigen lidstaten nodig was.

Het Parlement voegt daaraan toe dat individuele leden natuurlijk kunnen beslissen of zij meer informatie over de aan hen betaalde vergoedingen willen verstrekken dan de regels van het Parlement voorschrijven.

Het Parlement wijst er bovendien op dat er rekening mee moet worden gehouden dat het Statuut van de leden in werking treedt op de eerste dag van de zittingsperiode van het Europees Parlement die in 2009 begint. In dit verband zouden nieuwe uitvoeringsbepalingen in werking treden. Met name de regels betreffende de vergoeding van reiskosten en de pensioenregeling zouden veranderen. Daarom stelt het Parlement dat de situatie opnieuw moet worden geanalyseerd in het licht van de ervaringen die voortvloeien uit de inwerkingtreding van het Statuut.

Opmerkingen van klager

In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht. Hij merkt op dat het Parlement tot nu toe niet eens de vijf leden van het Europees Parlement heeft gevraagd aan wie deze zaak betrekking

had op hun mening over deze kwestie, hoewel dit meer standpunten aan het debat had kunnen toevoegen. Bovendien had zij niet vastgesteld of de leden van het Europees Parlement op grond van artikel 5, onder d), van Verordening (EG) nr. 45/2001 toestemming hadden gegeven voor de openbaarmaking van de gegevens.

Klager benadrukte nogmaals dat zijn verzoek in het algemeen belang was en verklaarde dat hij de interne audits van het Parlement niet kon vertrouwen. In dit verband benadrukte klager dat een dergelijke controle van de vergoeding voor parlementaire medewerkers, die 14 maanden had geduurd, onlangs was voltooid. Het Parlement had toen echter besloten de resultaten van deze controle niet te publiceren. Klager voerde aan dat een EP-lid op eigen initiatief een samenvatting van de bevindingen van de audit had gepubliceerd en dat deze samenvatting betrekking had op verschillende onregelmatigheden. Daarom vroeg klager welke garanties het Parlement burgers bood op het gebied van transparantie en behoorlijke controle van de rekeningen van de leden van het Europees Parlement.

Klager heeft de Ombudsman verzocht alle mogelijke stappen te ondernemen om zijn klacht onder de ruimere aandacht van EP-leden, het publiek en de Europese media te brengen, met name tegen de achtergrond van de voorgestelde hervorming van Verordening 1049/2001, die volgens hem de toegang tot documenten verder zou beperken. Voorts heeft hij de Ombudsman verzocht ervoor te zorgen dat het Parlement zijn aankondiging om informatie over de vergoedingen van de leden van het Europees Parlement op zijn website te publiceren, nakomt en aldus gevolg heeft gegeven aan het verzoek van de Ombudsman in dit verband.

Klager was van mening dat uit de samenvatting van het verslag van de interne controleur die door één EP-lid werd gepubliceerd, duidelijk bleek dat de huidige regeling inzake de vergoeding voor parlementaire assistentie een mogelijkheid bood voor misbruik, waardoor het voor EP-leden bijvoorbeeld mogelijk was om het volledige bedrag dat beschikbaar is in het kader van deze vergoeding te betalen aan dienstverleners, hoewel zij slechts één of zelfs geen geaccrediteerde medewerker hadden of de vergoeding aan een nepbedrijf konden betalen.

Bovendien bleek uit dezelfde samenvatting dat in 26 % van de gevallen die voor het auditverslag werden bemonsterd, geen attesten van aansluiting bij een socialezekerheidsstelsel bij de administratie van het Parlement waren ingediend, die volgens de controleur niet in overeenstemming waren met de PEAM-regels. Daarnaast waren er gevallen waarin assistenten te veel werden betaald voor reis- en verblijfskosten. Klager was van mening dat met deze samenvatting rekening moest worden gehouden bij de beoordeling of de door hem gevraagde openbaarmaking „noodzakelijk was in een democratische samenleving”.

Klager merkte ook op dat het Parlement het begrip privacy op een zeer brede manier heeft geïnterpreteerd, waardoor het alle toegang tot de rekeningen van de leden van het Europees Parlement heeft geblokkeerd. Volgens hem vormde zijn verzoek echter geenszins een inbreuk op de „innerlijke kring” van het privéleven van de leden van het Europees Parlement en hun assistenten, maar streefde hij het legitieme doel na om de leden van het Europees Parlement publiekelijk ter verantwoording te roepen.

Klager benadrukte nogmaals dat kiezers in staat moesten zijn om na te gaan of de prestaties van de leden van het Europees Parlement tijdens hun ambtstermijnen het bedrag dat ze door het Parlement werden betaald, rechtvaardigden. Anders zouden kiezers niet ten volle gebruik kunnen maken van de voordelen van democratie.

HET BESLUIT

1 Toegang van het publiek tot gegevens over aan EP-leden toegekende vergoedingen *De relevante feiten*

1.1 De klager, een journalist die werkt voor het Maltese weekblad MaltaToday, vroeg het Europees Parlement om toegang tot gegevens over de betalingen die het Parlement aan zijn vijf Maltese EP-leden heeft gedaan. Het Parlement verwierp het verzoek en het confirmatief verzoek van klager en voerde aan dat de betrokken documenten persoonsgegevens bevatten overeenkomstig artikel 2 van Verordening (EG) nr. 45/2001 van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door de communautaire instellingen en organen en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (10) („Verordening 45/2001”). Volgens het Parlement zou openbaarmaking van de documenten in strijd zijn met de privacybelangen van een derde partij in de zin van artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (11) („Verordening 1049/2001”). Bovendien werd het juiste gebruik van overheidsmiddelen gewaarborgd door de relevante interne en externe controles die door de Commissie begrotingscontrole en de Rekenkamer werden uitgevoerd. Het Parlement voerde ook aan dat in artikel 5, lid 3, van zijn Reglement is bepaald dat leden van het Europees Parlement niet het recht hadden om de persoonlijke dossiers en rekeningen van andere leden van het Europees Parlement te inspecteren. Daarom moest *een dergelijke toegang a fortiori* aan personen buiten het Parlement worden ontzegd.

1.2 In zijn klacht bij de Ombudsman voerde klager aan dat een lid van het Europees Parlement een openbaar persoon was die zowel door nationale regeringen als uit Europese fondsen en dus indirect door de Europese belastingbetalers werd betaald. De belastingbetalers moeten daarom het recht hebben om het gebruik van hun bijdragen te controleren door toegang te hebben tot de rekeningen van de leden van het Europees Parlement. Hij benadrukte dat openheid de beginselen van democratie en grondrechten heeft versterkt en dat het de burgers van de Unie heeft geholpen bij hun deelname aan EU-aangelegenheden.

Het onderzoek van de Ombudsman

1.3 In zijn advies handhaaft het Parlement zijn standpunt. Zij heeft met name verklaard dat zij geen toegang tot de litigieuze documenten kon verlenen omdat zij niet alleen betrekking hadden op leden van het Europees Parlement, maar ook op derden, zoals assistenten, wier betrekkingen met leden van het Europees Parlement werden beheerst door een privaatrechtelijke overeenkomst. Het Parlement voerde aan dat het zich niet mocht mengen in deze relatie en zich dus beperkte tot de rol van accountant. Zij stelde ook dat de publieke controle op het juiste gebruik van de Europese middelen werd gewaarborgd door doeltreffende controles door de Commissie begrotingscontrole en door de Rekenkamer.

1.4 Uit een inspectie door de diensten van de Ombudsman bleek dat het verzoek van klager betrekking had op vier soorten vergoedingen voor leden van het Europees Parlement, die zijn opgenomen in drie databanken door het directoraat-generaal Financiën van het Parlement. In de databank **INDE** worden met name vergoedingen voor algemene uitgaven geregistreerd, de **CID** -databank registreert vergoedingen voor de vergoeding van kosten voor parlementaire assistentie, en de databank **MIME** registreert de reis- en verblijfskosten van leden van het Europees Parlement. Bij wijze van voorbeeld en op vertrouwelijke basis kregen de vertegenwoordigers van de Ombudsman afdrucken van uittreksels van deze drie databanken met betrekking tot individuele leden van het Europees Parlement.

- Uit de afdruk van de databank **INDE** blijkt de naam van het betrokken EP-lid, het bedrag dat hij heeft ontvangen als algemene uitgavenvergoeding, die werd betaald als een forfaitair bedrag dat voor alle EP-leden gelijk was, het bedrag van de bijdragen aan de pensioenregeling van de leden van het Parlement dat van de toelage moest worden afgetrokken, die varieerde naar gelang van de individuele factoren, en de bankrekeninggegevens van het EP-lid.

- Uit de afdrucken van het **CID** van de databank bleek het bedrag dat het betrokken EP-lid elke maand had gevraagd aan zijn of haar medewerker(s) te worden betaald. Naast de naam van het EP-lid, werden de namen van de assistenten en de ontvangen bedragen vermeld, overeenkomstig hun contracten met het EP-lid. In andere gevallen werd de naam van een bedrijf vermeld in plaats van de namen van assistenten, aangezien de contracten die leden van het Europees Parlement met hun medewerkers hebben gesloten, ook dienstencontracten zouden kunnen zijn. De bedragen die in het kader van deze toelage aan assistenten voor rekening van de leden van het Europees Parlement werden betaald, varieerden en waren onderworpen aan een bepaald vast maximum. De afdrucken toonden voor elke maand dit maximale budget en het gedeelte daarvan dat was gebruikt, evenals het bedrag dat niet was gebruikt. De vertegenwoordiger van het Parlement verklaarde dat de ongebruikte begroting van elke maand op elk moment kan worden gebruikt tot het einde van het jaar, wanneer deze zou verstrijken.

- Uit de afdruk van de databank **MIME** bleek allereerst de vergoeding voor de reizen van de EP-leden tussen hun plaats van herkomst en hun werkplek, dat wil zeggen Brussel en Straatsburg. Deze vergoeding werd betaald in een forfaitair bedrag, dat werd berekend op basis van de relevante afstand en het gekozen vervoermiddel. Het forfaitaire bedrag zou ook worden vergoed als de werkelijke reiskosten lager zouden zijn. De leden van het Europees Parlement moesten echter hun instapkaarten overleggen om een vergoeding voor vliegreizen te krijgen. Ten tweede toont de databank de verblijfsvergoeding van het EP-lid, die wordt toegekend voor dagen die voor het Parlement worden gewerkt en wordt berekend op basis van de lijsten die de leden van het Europees Parlement hebben ondertekend wanneer zij bijvoorbeeld de commissies bijwonen waarvan zij lid waren. Het bedrag van de toelage was voor elk lid van het Europees Parlement hetzelfde. In de derde plaats werden in de databank vergoedingen voor andere reiskosten vermeld, die werden verricht op basis van het bewijs van de werkelijk gemaakte kosten. De rubrieken in het voorbeeld dat aan de vertegenwoordigers van de Ombudsman werd gepresenteerd, omvatten het volgende: vliegreizen, „*frais duikers*” (verschillende kosten), hotelkosten en taxikosten. Een meer gedetailleerde afdruk toonde de data en plaatsen van de reis en de gebruikte verbinding. Wat de verblijfsvergoeding betreft, blijkt uit de meer gedetailleerde afdruk de naam van de bijgewoonde commissie. De vertegenwoordiger van het Parlement verklaarde dat er geen gegevens over derden in deze

databank waren. Reiskosten van assistenten konden bijvoorbeeld niet in het kader van deze vergoeding worden vergoed.

Het standpunt van de EDPS

1.5 Aangezien in de onderhavige zaak een evenwicht moest worden gevonden tussen openheid en het recht op privacy, heeft de Ombudsman de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming („EDPS”) geraadpleegd over de vraag of en zo ja in welke mate de door klager gevraagde gegevens konden worden vrijgegeven. In zijn antwoord wees de EDPS erop dat, hoewel het standpunt van het EP-lid niet betekende dat de personen die deze positie bekleedden, de bescherming van hun persoonlijke levenssfeer moesten worden ontzegd, de fundamentele overweging moest zijn dat het publiek het recht had om geïnformeerd te worden over hun gedrag. De leden van het Europees Parlement moesten zich bewust zijn van dit algemeen belang. In het onderhavige geval was dit nog duidelijker omdat het ging om de uitgaven voor overheidsmiddelen die aan de leden van het Europees Parlement waren toevertrouwd. Met betrekking tot de mogelijkheid om de leden van het Europees Parlement te vragen naar hun mening over de gevolgen van mogelijke openbaarmaking van gegevens, verklaarde de EDPS dat hij niet overtuigd was van het nut van deze mogelijkheid in de onderhavige zaak, omdat het duidelijk leek dat de gegevens betreffende de leden van het Europees Parlement zelf openbaar moesten worden gemaakt.

Wat de gegevens over de medewerkers van de leden van het Europees Parlement betreft, verklaarde de EDPS dat het resultaat meer genuanceerd moest zijn. Hoewel de EDPS stelt dat het recht van het publiek op informatie ook in hun geval overheerst, heeft de EDPS niettemin geoordeeld dat uitzonderingen ter bescherming van de legitieme belangen van de assistenten nodig waren. Hij heeft er als voorbeeld op gewezen dat openbaarmaking van de namen van de assistenten in verband met de leden van het Europees Parlement voor wie zij werkten, de politieke standpunten van de assistenten, die gevoelige gegevens in de zin van artikel 10 van Verordening 45/2001 vormden, kon onthullen. Volgens de EDPS zou het blanco maken van de namen van de assistenten een adequate bescherming van hun rechten vormen. De EDPS was ook van mening dat, indien deze oplossing om specifieke redenen niet voldeed aan de gerechtvaardigde belangen van de betrokkenen, toegang tot geaggregeerde cijfers kon worden overwogen.

Ontwerpaanbeveling van de Ombudsman

1.6 Na een grondige beoordeling van de verschillende aspecten van de zaak concludeerde de Ombudsman dat het Parlement het verzoek van klager om toegang tot de gegevens in zijn databanken **INDE**, **CID** en **MIME** ten onrechte in zijn geheel heeft afgewezen. Dit betekende wanbeheer. Daarom heeft hij een ontwerpaanbeveling tot het Parlement gericht en het Parlement verzocht „i) het verzoek van klager om toegang tot gegevens waarin de aan de Maltese leden van het Europees Parlement toegekende vergoedingen worden gespecificeerd, te heroverwegen en (ii) klager toegang tot deze gegevens te verlenen” overeenkomstig de overwegingen die hij aan het Parlement had voorgelegd.

Uitvoerige mening van het Parlement en de opmerkingen van klager

1.7 In zijn uitvoerig gemotiveerde advies heeft het Parlement de Ombudsman meegedeeld dat het Bureau, in overeenstemming met de beste praktijken die in verschillende lidstaten zijn vastgesteld, heeft besloten op zijn website informatie te publiceren over de regels voor de betaling van uitgaven en vergoedingen aan leden („PEAM”) en de bedragen waarop de leden

recht hebben onder de verschillende rubrieken. Zij was van mening dat zij daarmee gevolg zou geven aan het verzoek van de Ombudsman wat de vergoeding voor algemene uitgaven betreft. Wat de vergoeding voor de vergoeding van kosten voor parlementaire assistentie betreft, is het Parlement van mening dat het verlenen van toegang tot deze gegevens, zelfs indien de namen van de medewerkers zouden worden gewist, afbreuk zou doen aan hun recht op privacy, omdat de kruisverwijzing van deze informatie naar de lijst van medewerkers van de leden, die al rechtstreeks toegankelijk was op de website van het Parlement, de details van de persoonlijke inkomsten van individuele medewerkers zou onthullen. Wat de reiskostenvergoeding betreft, stelde het Parlement dat openbaarmaking van de verdeling van de onder deze rubriek ontvangen bedragen ernstige gevolgen kan hebben voor de leden, met name omdat conclusies kunnen worden getrokken over de politieke activiteiten van het lid en zijn of haar informatiebronnen. Wat de verblijfsvergoeding betreft, zou het bedrag van de forfaitaire vergoeding die per dag werd betaald, op de website van het Parlement worden bekendgemaakt.

Het Parlement heeft betoogd dat de openbaarmaking van persoonsgegevens, dat wil zeggen namen en bedragen die voor individuele posten zijn betaald, onevenredig zou zijn aan de doelstelling van Verordening 1049/2001. Zij was van oordeel dat openbaarmaking niet noodzakelijk was en derhalve onverenigbaar met artikel 5, onder a), van verordening 45/2001. Bovendien zijn de leden van het Europees Parlement er nooit van in kennis gesteld dat de details van hun uitgaven aan het publiek bekend zouden kunnen worden gemaakt. Het feit dat de nationale parlementen nauwelijks informatie verstrekten over vergoedingen die aan individuele leden werden betaald, wees er ook op dat een dergelijke openbaarmaking over het algemeen als een ongewenste schending van de privacy werd beschouwd. Het enkele feit dat de nationale parlementen verschillende praktijken hanteren, pleitte voor terughoudendheid van het Europees Parlement, om te voorkomen dat de leden verplicht werden een praktijk toe te passen die verder ging dan wat in hun eigen lidstaten nodig was.

Het Parlement wijst er ook op dat individuele leden natuurlijk kunnen besluiten om meer informatie vrij te geven dan het Reglement van het Parlement voorschrijft. Het voegde daaraan toe dat, zodra het Statuut van de leden in 2009 in werking treedt, ook nieuwe uitvoeringsbepalingen inzake de vergoeding van reiskosten en de pensioenregeling in werking treden. Daarom heeft het Parlement gesteld dat de situatie opnieuw moet worden geanalyseerd in het licht van de ervaringen die kunnen voortvloeien uit de inwerkingtreding van het Statuut.

1.8 In zijn opmerkingen handhaafde klager zijn klacht. Hij vestigde de aandacht van de Ombudsman op een samenvatting van een intern auditverslag van de interne controleur van het Parlement, dat door een individueel lid van het Europees Parlement ter beschikking was gesteld en waaruit volgens klager bleek dat de huidige regels leden van het Europees Parlement een kans op misbruik boden. Hij stelde dat de samenvatting in aanmerking moet worden genomen bij de beoordeling of de openbaarmaking die hij had gevraagd „noodzakelijk was in een democratische samenleving”. Klager was van mening dat het Parlement het begrip privacy te ruim heeft geïnterpreteerd. Dit standpunt van het Parlement bevestigde dat publiek toezicht inderdaad noodzakelijk was om de kiezers in staat te stellen de prestaties van de leden van het Europees Parlement te beoordelen. Klager wees er ook op dat het Parlement de vijf betrokken

Maltese EP-leden nooit om hun mening had gevraagd en niet had vastgesteld of zij met de openbaarmaking van de gegevens hadden ingestemd. Hij verzocht de Ombudsman alle mogelijke maatregelen te nemen om deze zaak onder de bredere aandacht van de leden van het Europees Parlement, het publiek en de media te brengen. Hij verzocht de Ombudsman ook na te gaan of het Parlement heeft voldaan aan zijn aankondiging dat het bepaalde informatie op zijn website beschikbaar zou stellen.

Beoordeling van de Ombudsman

1.9 De Ombudsman is van mening dat de door klager in de onderhavige zaak aan de orde gestelde kwesties in theorie vanuit drie hoofdperspectieven kunnen worden geïnterpreteerd, dat wil zeggen met betrekking tot de beginselen transparantie, financiële verantwoordingsplicht en politieke verantwoordelijkheid. Het transparantiebeginsel maakt deel uit van de beginselen van behoorlijk bestuur, waarvoor de Ombudsman moet proberen te zorgen. Wat de tweede van deze beginselen betreft, roept de wijze waarop de leden van het Europees Parlement overheidsmiddelen gebruiken de vraag op of de desbetreffende uitgaven naar behoren zijn verantwoord. De Ombudsman is van mening dat dit onderzoek de primaire verantwoordelijkheid is van de interne begrotingscontroleautoriteiten van het Parlement en van de Rekenkamer. Wat het beginsel van politieke verantwoordelijkheid betreft, is de Ombudsman van mening dat deze kwestie onder de exclusieve bevoegdheid van het Parlement en zijn EP-leden valt. Het Parlement en de leden van het Europees Parlement spelen een centrale rol in het functioneren en in het systeem van controles en institutionele evenwichten van de Europese Unie, en handelen uiteindelijk onder de controle van de kiezers zelf.

1.10 Om te beginnen moet worden benadrukt dat het onderhavige onderzoek uitsluitend betrekking heeft op de vraag of het Parlement in casu het transparantiebeginsel inzake de toegang van het publiek tot de betrokken gegevens heeft geëerbiedigd. De Ombudsman herinnert er nogmaals aan dat zowel het Parlement als de klager hun redenering hebben gebaseerd op Verordening 1049/2001 betreffende de toegang tot *documenten*. Aangezien het Parlement ermee heeft ingestemd het verzoek van klager te onderzoeken als een verzoek om toegang tot documenten uit hoofde van deze verordening (en niet als een verzoek om informatie), moeten de procedures en criteria van deze verordening worden toegepast. Dit houdt ook in dat alleen de uitzonderingen waarin de verordening voorziet, geldige gronden kunnen vormen op grond waarvan het verzoek van klager rechtmatig kan worden afgewezen.

1.11 In zijn uitvoerig gemotiveerde advies verwees het Parlement naar een studie van de praktijken van de lidstaten met betrekking tot de toegang tot vergoedingen die aan leden van de nationale parlementen worden toegekend. De Ombudsman merkt op dat uit de door het Parlement ingediende studie blijkt dat een groot aantal nationale parlementen inderdaad geen informatie verstrekt over individuele betalingen aan hun leden, maar dat uit dezelfde bron blijkt dat zeven nationale parlementen wel toegang geven tot deze informatie en dat er geen resultaten zijn aangegeven voor nog eens acht parlementen, waarvan er drie lijken te hebben gereageerd op een eerdere studie in 2002, waaruit blijkt dat zij wel toegang tot de betrokken informatie hebben verleend. Het Parlement voerde aan dat het loutere feit dat er verschillende praktijken van de nationale parlementen bestonden om terughoudendheid van zijn kant te eisen, om te voorkomen dat de leden worden verplicht een praktijk toe te passen die verder gaat dan wat in hun eigen lidstaten nodig was. De vraag of in casu al dan niet toegang moet

worden verleend, is echter een vraag die uitsluitend op het niveau van de Unie en uitsluitend in toepassing van het Unierecht moet worden opgelost. De informatie die het Parlement heeft verstrekt over de praktijken die op het niveau van de lidstaten worden toegepast, hoewel waardevol als bron van vergelijkende gegevens, kan derhalve niet rechtvaardigen dat het verzoek van klager wordt afgewezen op gronden die niet onder de vrijstellingen van Verordening 1049/2001 vallen.

1.12 De Ombudsman neemt ook nota van de verklaring van het Parlement dat de situatie na de inwerkingtreding van het nieuwe Statuut van de leden in 2009 opnieuw moet worden beoordeeld. Voor zover deze verklaring een toezegging van het Parlement inhoudt voor een toekomstige herziening van de transparantie van de vergoedingen van de leden van het Europees Parlement, is de Ombudsman ingenomen met deze verklaring. In casu gaat het echter om een verzoek om toegang tot documenten dat in 2005 is ingediend en de wijze waarop het door het Parlement is behandeld. Het is dan ook duidelijk dat de Ombudsman deze zaak moet beoordelen op basis van de wetgeving die van kracht was op het moment dat het Parlement het verzoek behandelde.

De relatie tussen Verordening 1049/2001 en Verordening 45/2001

1.13 Volgens de vierde overweging van de considerans heeft Verordening 1049/2001 *tot doel „het recht op toegang van het publiek tot documenten zo volledig mogelijk te doen gelden”*.

Artikel 4, lid 1, sub b, van de verordening, dat het Parlement heeft opgeroepen ter ondersteuning van zijn standpunt, bepaalt:

„ De instellingen weigeren toegang tot een document wanneer openbaarmaking de bescherming van: (...) de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van het individu, met name in overeenstemming met de communautaire wetgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens .

Volgens vaste rechtspraak van de communautaire rechterlijke instanties moeten i) uitzonderingen op het algemene recht op toegang tot documenten waarin verordening 1049/2001 voorziet, restrictief worden toegepast en uitgelegd (12) ; II) de betrokken instelling moet, wanneer zij de toegang weigert, in elk afzonderlijk geval beoordelen of het desbetreffende document onder de voorziene uitzonderingen valt (13) ; en iii) de mogelijkheid om gedeeltelijke toegang te verlenen tot informatie die niet onder de desbetreffende uitzonderingen valt, moet worden overwogen (14) .

Artikel 5 van verordening 45/2001 bepaalt:

„ Persoonsgegevens mogen alleen worden verwerkt als:

A) de verwerking noodzakelijk is voor de vervulling van een taak van algemeen belang op grond van de Verdragen tot oprichting van de Europese Gemeenschappen of andere rechtsinstrumenten die op basis daarvan zijn vastgesteld of in het kader van de rechtmatige uitoefening van het openbaar gezag dat is verleend aan de instelling of het orgaan van de Gemeenschap of aan een derde aan wie de gegevens worden verstrekt, of

B) de verwerking noodzakelijk is om te voldoen aan een wettelijke verplichting waaraan de verwerkingsverantwoordelijke is onderworpen, of

C) de verwerking noodzakelijk is voor de uitvoering van een contract waarbij de betrokkene partij is of om stappen te kunnen ondernemen op verzoek van de betrokkene voorafgaand aan het sluiten van een overeenkomst, of

D) de betrokkene ondubbelzinnig toestemming heeft gegeven, of

(e) de verwerking noodzakelijk is om de vitale belangen van de betrokkene te beschermen.

1.14 De Ombudsman merkt op dat het Parlement het arrest van het Hof van Justitie in de zaak *Österreichischer Rundfunk* (15) heeft aangehaald, waarin het Hof heeft geoordeeld dat Richtlijn 95/46/EG betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens (16) zich niet verzet tegen een nationale wettelijke regeling die de openbaarmaking van de namen van de ontvangers van jaarlijkse inkomsten boven een bepaalde drempel verplicht, mits de nationale rechter vaststelt dat deze openbaarmaking noodzakelijk en passend is voor het doel van algemeen belang dat door de wetgeving wordt nagestreefd. Het Parlement voerde aan dat in casu de controle op de overheidsuitgaven het te beschermen algemeen belang vormde en dat publicatie van individuele betalingen aan leden en medewerkers van het Europees Parlement niet noodzakelijk was in de zin van artikel 5, onder a), van Verordening 45/2001 voor de verwezenlijking van dit algemeen belang.

1.15 Deze rechtspositie lijkt te berusten op de veronderstelling dat Verordening 1049/2001 een verwijzing naar Verordening 45/2001 *in* het leven roept als het gaat om documenten die persoonsgegevens bevatten. De Ombudsman is van mening dat een dergelijke aanpak ernstige gevolgen zou hebben voor het recht van burgers op toegang tot documenten uit hoofde van Verordening 1049/2001.

In het bijzonder moet worden opgemerkt dat artikel 6, lid 1, van verordening 1049/2001 bepaalt dat verzoekers niet hoeven te motiveren wanneer zij om toegang tot een bepaald document verzoeken. Artikel 8, onder b), van Verordening (EG) nr. 45/2001 bepaalt echter dat persoonsgegevens alleen mogen worden doorgegeven „indien de ontvanger aantoonst dat de gegevens moeten worden doorgegeven”. Zowel artikel 8, onder b), als artikel 5, onder a), van verordening 45/2001, waarop het Parlement zijn standpunt in de onderhavige zaak heeft gebaseerd, vereisen dat de doorgifte van gegevens rechtmatig is. De toepassing van deze bepalingen zou dus artikel 6, lid 1, van Verordening 1049/2001 zinloos maken in alle gevallen waarin burgers om toegang vragen tot een document dat persoonsgegevens bevat. Volgens de Ombudsman kan dit niet de bedoeling van de communautaire wetgever zijn geweest. Daarom moet een uitlegging worden gevonden die de belangen die worden beschermd door zowel Verordening (EG) nr. 45/2001 als Verordening (EG) nr. 1049/2001, naar behoren in acht neemt.

1.16 Wat de relatie tussen Verordening 1049/2001 en Verordening (EG) nr. 45/2001 betreft, heeft de Ombudsman altijd geoordeeld dat zowel toegang van het publiek tot documenten als

gegevensbescherming legitieme rechten zijn, maar dat zij geen concurrerende rechten zijn (17) . Het overheersende beginsel in het openbaar bestuur moet bestaan in het dienen van de burgers door middel van open besluitvormingsprocedures, zodat zij toezicht kunnen houden op de uitoefening van zijn bevoegdheden. Op basis van deze overwegingen heeft de Ombudsman in het kader van een aantal klachten over de toegang tot documenten consequent benadrukt dat een dergelijke toegang niet kan worden beperkt door een te ruime interpretatie van de wetgeving inzake gegevensbescherming (18) .

1.17 De EDPS heeft in grote lijnen hetzelfde standpunt ingenomen in zijn achtergrondnota over de toegang van het publiek tot documenten en gegevensbescherming (19) . Hij bevestigde dit standpunt in zijn antwoord op de raadpleging van de Ombudsman in de onderhavige zaak, waarin hij erop wees dat, hoewel de bescherming van hun privacy duidelijk niet mag worden ontzegd, de fundamentele overweging in een democratische samenleving moet zijn dat het publiek het recht heeft om geïnformeerd te worden over hun gedrag.

1.18 In dit verband zij opgemerkt dat de verhouding tussen Verordening 1049/2001 en 45/2001 ook door het Gerecht van eerste aanleg (hierna „CFI” genoemd) is onderzocht in zijn recente arrest in de zaak *Beierse Lager* (20) , dat onder meer betrekking had op de toegang tot de namen van lobbyisten die een bijeenkomst met de Commissie en vertegenwoordigers van de nationale regeringen bijwoonden. In zijn arrest heeft het Hof geoordeeld dat artikel 8, onder b), van Verordening 45/2001 niet kan worden toegepast wanneer persoonsgegevens moeten worden doorgegeven om uitvoering te geven aan Verordening 1049/2001.

1.19 De Ombudsman merkt op dat de juridische interpretatie die het Parlement in zijn uitvoerig gemotiveerde advies heeft gegeven, reeds door de voorzitter van het Europees Parlement was geformuleerd in een brief aan de Ombudsman op 28 oktober 2002 (21) . De toenmalige voorzitter van het Parlement — de heer Pat Cox — heeft duidelijk het standpunt van het Parlement uitgedrukt dat de interpretatie door de Ombudsman van de rechtsverhouding tussen Verordening 1045/2001 en Richtlijn 45/2001, die dezelfde was als die welke in het huidige besluit is vastgesteld, „een wijziging van het materiële recht zou betekenen, aangezien artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening 1049/2001 ertoe strekt het in artikel 2 van die verordening vervatte recht van toegang van het publiek aan de communautaire wetgeving inzake gegevensbescherming ondergeschikt te maken” [cursivering van mij].

1.20 Deze *renvoi* theorie werd ook consequent verdedigd door de Commissie totdat het Gerecht een dergelijke interpretatie in de zaak *Beierse Lager* verwierp. De Commissie heeft echter beroep ingesteld bij het Hof van Justitie tegen het arrest van het Gerecht van eerste aanleg (22) , onder meer omdat het Gerecht heeft geoordeeld dat artikel 8, onder b), van Verordening 45/2001 niet kan worden toegepast in het geval van persoonsgegevens in documenten die in het bezit zijn van een instelling die onder Verordening 1049/2001 valt, en dat geen enkele bepaling van Verordening 45/2001 of Verordening 1049/2001 vereist of toestaat dat deze bepaling wordt uitgeschakeld om een norm uit hoofde van Verordening 1049/2001 in werking te laten treden. Deze grond voor de hogere voorziening van de Commissie is in wezen dezelfde als de juridische uitlegging die het Europees Parlement in zijn uitvoerig gemotiveerde advies aan de Ombudsman heeft gegeven.

1.21 Zoals hierboven in het algemeen is uiteengezet en hieronder nader zal worden uitgewerkt, blijft de Ombudsman ervan overtuigd dat dit niet de juiste interpretatie is van de algemene juridische kwestie van de relatie tussen Verordening 1049/2001 en Verordening 45/2001. Dit standpunt van de Ombudsman wordt gedeeld door de EDPS en is ook bevestigd door het Gerecht van eerste aanleg in de *zaak Beierse Lager*, die, totdat het Hof van Justitie uitspraak doet over de hogere voorziening, de gezaghebbende interpretatie op dit gebied blijft en moet worden gerespecteerd door zowel het Parlement als de Ombudsman.

1.22 Wat de onderhavige zaak betreft, is de Ombudsman derhalve van mening dat klager niet behoefde aan te tonen dat de verwerking en doorgifte van de betrokken gegevens noodzakelijk was.

De uitlegging van Verordening 1049/2001

1.23 Bij de beoordeling van het verzoek van klager op basis van Verordening 1049/2001 kwam het Parlement tot de conclusie dat de uitzondering van artikel 4, lid 1, onder b), van toepassing was omdat openbaarmaking de bescherming van de „*privacy en de integriteit van het individu*” zou ondermijnen. Het is duidelijk dat de documenten waartoe de klager toegang wenst te krijgen persoonsgegevens bevatten. In zijn arrest in de *zaak Bavarian Lager* oordeelde het Gerecht echter dat niet alle persoonsgegevens (in geval van openbaarmaking ervan) naar hun aard het privéleven van de betrokkene konden ondermijnen. In plaats daarvan moest worden beoordeeld of de toegang van het publiek „*de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van de betrokkenen daadwerkelijk en specifiek kon ondermijnen*” (23).

1.24 Alvorens deze toets op de onderhavige zaak toe te passen, acht de Ombudsman het nuttig om kort in te gaan op twee argumenten die partijen hebben aangevoerd in het kader van de uitlegging van Verordening 1049/2001.

1.25 In de eerste plaats zij eraan herinnerd dat de uitzondering van artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening 1049/2001 onvoorwaardelijk is geformuleerd. Met andere woorden, toegang kan niet worden verleend indien de openbaarmaking van een document de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van een persoon zou ondermijnen. Deze uitzondering kan, net als de uitzonderingen van artikel 4, lid 2, niet worden opgeheven door een hoger openbaar belang bij openbaarmaking. Daarom is de Ombudsman verbaasd over het feit dat het Parlement in zijn uitvoerig gemotiveerde mening leek te stellen dat een verzoek om toegang moest verwijzen naar een hoger openbaar belang dat moest worden onderscheiden van het algemeen openbaar belang bij de toegang tot documenten.

1.26 Ten tweede voerde klager in zijn opmerkingen aan dat het Parlement had moeten vaststellen of de EP-leden hun toestemming hadden gegeven voor de verwerking overeenkomstig artikel 5, onder d), van Verordening (EG) nr. 45/2001. Het Parlement heeft in zijn opmerkingen niet naar dit argument verwezen. Het Parlement voerde echter aan dat de leden van het Europees Parlement niet op de hoogte waren gesteld van de mogelijkheid dat de details van hun uitgaven openbaar konden worden gemaakt.

In zijn arrest in de *zaak Bavarian Lager* heeft het Gerecht van eerste aanleg geoordeeld dat de

op grond van Verordening 1049/2001 vereiste verwerking van gegevens een wettelijke verplichting vormt in de zin van artikel 5, onder b), van Verordening 45/2001. Daarom had de betrokkene in beginsel geen recht van bezwaar. Op grond van artikel 4, lid 1, onder b), van Verordening 1049/2001 moest echter rekening worden gehouden met de gevolgen die de openbaarmaking van gegevens over de betrokkene zou kunnen hebben (24). In zijn antwoord op de raadpleging van de Ombudsman was de EDPS van mening dat de leden van het Europees Parlement op de hoogte moesten zijn van het algemeen belang bij hun activiteiten, met name wanneer het ging om de uitgaven van overheidsmiddelen. Het was daarom niet nodig de leden van het Europees Parlement te vragen naar hun mening over de gevolgen van de openbaarmaking van de betrokken gegevens.

Gezien het bovenstaande is de Ombudsman van mening dat de vraag of de betrokken leden van het Europees Parlement zijn geraadpleegd dan wel of zij op de hoogte waren gesteld van de mogelijkheid dat de details van hun uitgaven openbaar konden worden gemaakt, niet relevant is voor zijn beoordeling van de afwijzing door het Parlement van het verzoek van klager op grond van Verordening 1049/2001.

Conclusies van de Ombudsman met betrekking tot de afzonderlijke betrokken gegevensreeksen

1.27 Gelet op alle bovenstaande overwegingen zal de Ombudsman zich nu wenden tot de individuele gegevensreeksen waarop het verzoek van klager om toegang tot documenten betrekking heeft. Dit zijn gegevens met betrekking tot 1) de algemene kostenvergoeding die in de **INDE** -databank is opgenomen, 2) de vergoeding voor de vergoeding van uitgaven voor parlementaire assistentie die in de **CID** -databank is geregistreerd en 3) de reis- en verblijfkostenvergoeding die in de **MIME**- databank is opgenomen.

(1) De algemene uitgavenvergoeding

1.28 Wat de algemene uitgavenvergoeding betreft die in de **INDE** -databank is opgenomen, heeft de Ombudsman aanbevolen het bedrag van het aan alle leden van het Europees Parlement betaalde forfaitaire bedrag bekend te maken als het nog niet openbaar was. De Ombudsman was van oordeel dat het niet mogelijk was om te zien hoe openbaarmaking van deze informatie daadwerkelijk en specifiek de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van de betrokken EP-leden kon ondermijnen.

1.29 De Ombudsman merkt op dat het Parlement hem in zijn uitvoerig gemotiveerde advies heeft meegedeeld dat het forfaitaire bedrag in kwestie momenteel 4 052 EUR bedroeg en jaarlijks werd herzien. Hij neemt nota van de verklaring van het Parlement dat burgers op verzoek informatie over dit bedrag kunnen verkrijgen en is ingenomen met de aankondiging van het Parlement dat het de informatie nu openbaar zal maken op zijn website. Hoewel het Parlement dit niet expliciet heeft gezegd, vertrouwt de Ombudsman erop dat de op de website van het Parlement te verstrekken informatie vanaf 2004 de forfaitaire bedragen zal bevatten, aangezien het verzoek van klager specifiek betrekking had op de jaren 2004 en 2005.

1.30 Daarom is de Ombudsman van mening dat het Parlement dit aspect van zijn ontwerpaanbeveling daadwerkelijk heeft aanvaard. In feite is het nu duidelijk dat alle vijf leden van het Europees Parlement uit Malta (net als alle andere leden van het Europees Parlement) de genoemde toelage ontvangen. In deze omstandigheden zou het aandrigen dat het Parlement de relevante gegevens uit de **INDE** -databank voor elk van deze EP-leden openbaar

zou maken, geen nuttig doel hebben, aangezien het desbetreffende document alleen maar zou bevestigen wat de klager nu weet.

1.31 In zijn opmerkingen over het uitvoerig gemotiveerde standpunt van het Parlement heeft klager de Ombudsman verzocht ervoor te zorgen dat het Parlement zich houdt aan zijn aankondiging dat het de relevante informatie online zal publiceren. De Ombudsman herinnert eraan dat hij niet bevoegd is om een instelling of orgaan te dwingen een bepaalde maatregel te nemen om een einde te maken aan het wanbeheer dat hij heeft vastgesteld. Wat de onderhavige zaak betreft, heeft de Ombudsman hoe dan ook geen reden om eraan te twijfelen dat het Parlement overgaat tot de publicatie van de gegevens zoals aangekondigd in zijn uitvoerig gemotiveerde advies. Mocht het Parlement echter, in tegenstelling tot alle verwachtingen, niet binnen een redelijke termijn aan zijn aankondiging voldoen, dan zou klager kunnen overwegen een nieuwe klacht bij de Ombudsman in te dienen.

1.32 Wat betreft gegevens in verband met de deelname aan de pensioenregeling van de leden van het Europees Parlement, die ook zijn opgenomen in de **INDE** -databank, kondigde de Ombudsman in zijn ontwerpaanbeveling aan dat hij zou wachten op de uitkomst van zaak 655/2006/(SAB)ID betreffende de toegang tot de lijst van leden van het Europees Parlement die lid zijn van de pensioenregeling. Zijn beslissing in die zaak is ook vandaag genomen. De Ombudsman kwam tot de conclusie dat, na een voorlopige bevinding van wanbeheer te hebben bereikt en een voorstel tot minnelijke schikking te hebben gedaan dat door het Parlement werd geweigerd, een volledige beoordeling van het probleem in kwestie hem hoogstwaarschijnlijk zou leiden tot de conclusie dat de betwiste weigering van het Parlement om deze informatie openbaar te maken niet gegrond was en dat dit een geval van wanbeheer is.

De Ombudsman merkte echter op dat het Parlement de desbetreffende kwestie reeds in behandeling had genomen en dat het Parlement, als politiek orgaan en zitting in plenaire vergadering (25), het besluit leek te hebben genomen om deze gegevens niet openbaar te maken. Dit besluit van het Parlement houdt in dat het concept van politieke verantwoordelijkheid, in plaats van dat van mogelijke wanbeheer van de instelling, in het spel komt te staan. Dit onderscheid is van cruciaal belang voor de werking en het systeem van controles en institutionele evenwichten van de Europese Unie. In deze omstandigheden was de Ombudsman van oordeel dat geen verdere onderzoeken naar deze kwestie gerechtvaardigd waren en sloot hij de zaak af. Aangezien dezelfde overwegingen ook gelden voor het overeenkomstige aspect van de onderhavige grief, is hij van mening dat ook geen verder onderzoek naar deze kwestie van zijn kant gerechtvaardigd is.

(2) De vergoeding voor de vergoeding van uitgaven voor parlementaire bijstand

1.33 Wat betreft de vergoeding van uitgaven voor parlementaire assistentie, die in de **CID** -databank is opgenomen, was de EDPS van mening dat het recht van het publiek op informatie overheerst, maar dat uitzonderingen nodig waren om de legitieme belangen van de medewerkers te beschermen. De EDPS wees er in dit verband op dat openbaarmaking van de namen van de assistenten in verband met de leden van het Europees Parlement voor wie zij werkten, de politieke standpunten van de assistenten zou kunnen onthullen.

De Ombudsman was het met de EDPS eens en beval aan om, bij gebreke van specifieke

redenen die tegen openbaarmaking pleiten, toegang te verlenen, met uitzondering van verwijzingen naar de namen van de assistenten, die moeten worden geschrapt.

Het Parlement heeft de ontwerpaanbeveling van de Ombudsman in dit verband niet uitgevoerd. In haar uitvoerig gemotiveerde advies deelde zij de Ombudsman mee dat elk lid recht had op een dergelijke maandelijkse vergoeding tot een maximumbedrag van momenteel 16 914 EUR. Het Parlement voerde echter aan dat openbaarmaking van een gedetailleerde uitsplitsing van het bedrag van deze vergoeding die door elk lid van het Europees Parlement wordt gevraagd, in de praktijk in strijd zou zijn met de privacy van medewerkers, omdat het mogelijk zou zijn deze informatie te vergelijken met de lijst van parlementaire medewerkers, die openbaar toegankelijk is op de website van het Parlement, om de details over het persoonlijke inkomen van individuele medewerkers te verkrijgen.

1.34 De Ombudsman merkt op dat het door de EDPS aan de orde gestelde punt over de bescherming van de politieke standpunten van medewerkers niet langer relevant lijkt te zijn voor zijn eigen beoordeling, omdat de informatie in kwestie al in de publieke sfeer is. Het argument van het Parlement dat de kruisverwijzing van het register met informatie over de vergoeding voor parlementaire medewerkers aanleiding zou kunnen geven tot conclusies over hoeveel individuele medewerkers worden betaald, verdient echter nader onderzoek. De Ombudsman is van mening dat in beginsel niet kan worden uitgesloten dat de openbaarmaking van informatie op grond waarvan dergelijke conclusies kunnen worden getrokken, de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van de betrokken medewerkers daadwerkelijk en specifiek kan ondermijnen. Hij is er echter niet van overtuigd dat de openbaarmaking van geaggregeerde gegevens over deze vergoeding in elk geval deze negatieve gevolgen zou hebben. De Ombudsman is er hoe dan ook niet van overtuigd dat conclusies over de betalingen aan individuele medewerkers mogelijk zouden zijn in het geval van EP-leden die meer dan één medewerker hebben of in het geval van EP-leden die gebruik maken van de mogelijkheid om een bedrijf te betalen om bijstand te verlenen. De Ombudsman merkt op dat volgens de lijst van medewerkers die beschikbaar zijn op de website van het Parlement, twee van de vijf Maltese leden waarop deze klacht betrekking heeft, momenteel meer dan één medewerker hebben. Er moet echter ook worden erkend dat, indien deze assistenten in verschillende landen werken en in verschillende valuta's moeten worden betaald, dit opnieuw zou kunnen leiden tot de mogelijke identificatie van de betalingen die aan hen zijn gedaan.

1.35 Het Parlement zou dan ook meer en betere uitleg moeten geven om zijn argument vast te stellen dat de te verstrekken informatie in casu conclusies over het persoonlijk inkomen van individuele medewerkers mogelijk zou maken, maar de Ombudsman merkt op dat het Parlement niet heeft getracht aan te tonen dat openbaarmaking van de relevante gegevens in de concrete gevallen van de vijf Maltese EP-leden het mogelijk zou maken conclusies te trekken over het salaris van hun individuele medewerkers en dat openbaarmaking van deze gegevens daadwerkelijk en specifiek de bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van de betrokken assistenten kan ondermijnen.

1.36 Bovendien herinnert de Ombudsman eraan dat hij in overleg met de EDPS heeft gewezen op de mogelijkheid om informatie vrij te geven over de vraag of en in hoeverre de leden van het

Europees Parlement hun begroting in het kader van de vergoeding voor parlementaire assistentie voor een bepaald jaar hebben uitgeput. De EDPS was het eens met deze mogelijkheid indien er specifieke redenen zouden moeten zijn om aan te houden dat de schrapping van de namen van de assistenten niet voldoende zou zijn. De Ombudsman merkt echter op dat het Parlement helaas ook geen commentaar heeft gegeven op deze mogelijkheid.

1.37 De Ombudsman is zich bewust van het feit dat het verzamelen van dergelijke geaggregeerde gegevens mogelijk operaties in de betrokken databank vereist die verder gaan dan het eenvoudig printen van uittreksels. In zijn antwoord op het verzoek van klager om toegang heeft het Parlement terecht opgemerkt dat Verordening 1049/2001 betrekking had op de toegang tot bestaande documenten en de instellingen niet verplichtte documenten te creëren. Het Parlement voegt daaraan toe dat wanneer de gevraagde informatie niet beschikbaar was in een of meer bestaande documenten, maar dat het ging om het verzamelen van gegevens uit een databank, een verzoek om toegang tot deze informatie, *strikt sensu*, buiten het toepassingsgebied van Verordening 1049/2001 viel. De Ombudsman merkt echter ook op dat het Parlement niettemin van mening is dat het verzoek van klager moet worden onderzocht in het licht van de bepalingen van Verordening 1049/2001. Aangezien het verlenen van toegang tot de betrokken informatie hoe dan ook noodzakelijk zou zijn voor het Parlement om deze uit te drukken uit de databank waarin zij is opgenomen, is de Ombudsman van mening dat het opstellen van een afdruk met geaggregeerde cijfers geen onevenredige hoeveelheid extra werk lijkt te veroorzaken. Bovendien blijkt uit de inspectie door de Ombudsman van de betrokken databanken dat de handelingen die nodig zijn om geaggregeerde gegevens te produceren, relatief eenvoudig zouden zijn.

1.38 In het licht van het bovenstaande is de Ombudsman van mening dat het Parlement geen bevredigende verklaring heeft gegeven over de reden waarom het geen toegang kon verlenen tot de verdeling van het bedrag van de vergoeding voor de vergoeding van uitgaven voor parlementaire bijstand die door de betrokken leden van het Europees Parlement zijn gevorderd, en in ieder geval niet heeft overwogen toegang te verlenen tot geaggregeerde gegevens. Dit is een geval van wanbeheer.

(3) De reis- en verblijfsvergoeding

1.39 Wat de **MIME**- databank betreft, heeft de Ombudsman aanbevolen om volledige toegang tot de gegevens in deze databank te verlenen.

Uit zijn inspectie van deze databank bleek dat er drie verschillende categorieën informatie in zijn opgenomen: (A) forfaitaire bedragen voor reizen tussen de plaats van herkomst van het EP-lid naar Brussel of Straatsburg, b) de verblijfsvergoeding die wordt betaald op basis van de door de leden ondertekende aanwezigheidslijsten en c) bijzondere reiskosten, d.w.z. naar andere plaatsen dan Brussel of Straatsburg, die zijn vergoed op basis van het bewijs van de gemaakte kosten. Het Parlement voerde aan dat er een evenwicht moest worden gevonden tussen het algemeen belang bij het waarborgen van een vrije uitoefening van het mandaat van de leden van het Europees Parlement en het algemeen belang bij een efficiënte controle van de overheidsuitgaven. Wat de reiskostenvergoeding betreft, heeft het Parlement aangekondigd dat het informatie over de berekeningsmethoden en de betrokken bedragen op zijn website beschikbaar zal stellen. Openbaarmaking van de uitsplitsing van de onder deze rubriek

ontvangen bedragen kan echter ernstige gevolgen hebben voor de leden, waardoor conclusies kunnen worden getrokken over hun politieke activiteiten en hun informatiebronnen en dus hun onafhankelijkheid kunnen worden geschonden. Wat betreft de verblijfsvergoeding, die momenteel 287 EUR per dag bedraagt, heeft het Parlement aangekondigd dat het informatie over dit bedrag en over de functie van de betalingen in het kader van deze rubriek op zijn website beschikbaar zal stellen.

1.40 De Ombudsman is ingenomen met de aankondiging van het Parlement dat hij aanvullende informatie over de reiskostenvergoeding zal verstrekken. Hij merkt echter ook op dat het Parlement zijn ontwerp-aanbeveling om de gegevens vrij te geven waarin de bedragen die individuele leden van het Europees Parlement in het kader van deze rubriek hebben ontvangen, niet heeft opgevolgd. Hetzelfde geldt voor de verblijfsvergoeding. Hoewel de Ombudsman ingenomen is met de aanvullende informatie die het Parlement heeft verstrekt, is hij van mening dat deze informatie niet beantwoordt aan het verzoek van klager, die informatie wenst te ontvangen over de individuele bedragen die de leden van het Europees Parlement in het kader van deze laatste rubriek hebben ontvangen.

1.41 Met betrekking tot het argument van het Parlement dat de vrijgave van de gegevens het mogelijk zou kunnen maken conclusies te trekken over de politieke activiteiten van de leden van het Europees Parlement en hun informatiebronnen en dus hun onafhankelijkheid te schenden, is het voor de Ombudsman niet duidelijk welke van de uitzonderingen van artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1049/2001 het Parlement in dit verband wil invoeren. Hij betwijfelt of het argument van het Parlement überhaupt relevant is voor de toepassing van Verordening 1049/2001.

1.42 Zelfs indien het argument relevant wordt geacht, begrijpt de Ombudsman echter niet hoe het vrijgeven van de onder a) en b) in punt 1.39 hierboven bedoelde gegevens dergelijke gevolgen kan hebben. Het is duidelijk dat leden van het Europees Parlement voor hun mandaat naar Brussel en Straatsburg moeten reizen en dat het deel uitmaakt van hun werk om vergaderingen op deze plaatsen bij te wonen, waarvoor zij de verblijfsvergoeding ontvangen. Bovendien zijn de meeste — zo niet alle — van deze bijeenkomsten openbaar, wat betekent dat iedereen zou kunnen nagaan of een bepaald lid van het Europees Parlement naar Brussel of Straatsburg is gereisd.

1.43 De Ombudsman blijft derhalve bij zijn standpunt dat het Parlement niet heeft aangetoond dat zijn weigering om toegang te verlenen tot de gegevens over de individuele betalingen voor reizen naar de werkplek en tot de bedragen die hij als verblijfsvergoeding heeft betaald, wettelijk gerechtvaardigd was. Dit is ook een geval van wanbeheer.

1.44 Met betrekking tot punt 1.39 hierboven, onder c), merkt de Ombudsman op dat uit zijn inspectie van de **MIME**- databank bleek dat deze databank geen informatie lijkt te bevatten over het doel van de reizen van leden van het Europees Parlement naar andere plaatsen dan Brussel en Straatsburg, zoals bijvoorbeeld de namen van personen die door de betrokken EP-leden zijn bijeengekomen. Niettemin erkent hij dat niet kan worden uitgesloten dat bepaalde informatie in de databank niet openbaar mag worden gemaakt voor zover dit nodig is voor de

bescherming van de activiteiten van de leden van het Europees Parlement en hun informatiebronnen. Het Parlement heeft echter geen concrete informatie verstrekt over de aard en het aandeel van deze gegevens.

Het Parlement lijkt hoe dan ook niet te hebben overwogen gedeeltelijke toegang tot dergelijke reisgegevens te verlenen. Hij herinnert er in dit verband aan dat uit zijn inspectie van de **MIME**-databank bleek dat afdrukken van verschillende informatieniveaus konden worden geproduceerd. Het eerste niveau van de aan de vertegenwoordigers van de Ombudsman getoonde informatie bevatte geaggregeerde gegevens onder rubrieken zoals *vliegreizen*, *fraisduikers*, *hotelkosten* en *taxikosten*. Een meer gedetailleerde afdruk toonde vervolgens de data en plaatsen van de reis en de gebruikte verbinding.

Volgens de Ombudsman is het moeilijk in te zien hoe de geaggregeerde gegevens die op het eerste niveau beschikbaar zijn, conclusies kunnen trekken over de politieke activiteiten van de EP-leden of hun informatiebronnen en dus hun onafhankelijkheid kunnen schenden.

1.45 In het licht van het bovenstaande concludeert de Ombudsman dat het Parlement geen overtuigende redenen heeft gegeven waarom het klager geen toegang kon verlenen tot ten minste geaggregeerde gegevens over de reizen van leden van het Europees Parlement naar andere plaatsen dan Brussel en Straatsburg. Dit is ook een geval van wanbeheer.

1.46 De Ombudsman concludeert daarom dat het omstandig advies van het Parlement geen bevredigende verklaring bevat over zijn aanhoudende weigering om klager toegang te verlenen tot 1) gegevens over betalingen aan de leden van het Parlement in het kader van de vergoeding van uitgaven voor parlementaire assistentie, 2) gegevens over individuele betalingen aan de leden van het Europees Parlement voor hun reis naar de werkplek van het Parlement, 3) gegevens over individuele bedragen die aan de leden van het Parlement zijn betaald als verblijfsvergoeding, en 4) geaggregeerde gegevens over de vergoeding van de kosten die elk van de leden van het Europees Parlement heeft gemaakt voor reizen naar andere plaatsen dan de werkplek van het Parlement. Wat deze aspecten van de zaak betreft, handhaaft de Ombudsman derhalve de bevindingen van wanbeheer in de ontwerpaanbeveling.

1.47 Indien de Ombudsman van mening is dat het uitvoerig gemotiveerde advies dat hij heeft ontvangen van een instelling of orgaan waartoe hij een ontwerpaanbeveling heeft gericht, niet bevredigend is, kan hij overeenkomstig artikel 3, lid 7, van het Statuut van de Ombudsman een speciaal verslag aan het Europees Parlement opstellen. De indiening van een speciaal verslag geeft het Europees Parlement, als politiek orgaan dat zijn legitimiteit ontleent aan zijn rechtstreekse verkiezing door burgers en dat een belangrijke rol speelt in de constitutionele orde van de Unie, de gelegenheid om een standpunt in te nemen over de standpunten en conclusies van de Ombudsman in gevallen van algemeen belang.

1.48 De Ombudsman is van mening dat de onderhavige zaak inderdaad van algemeen belang is om een speciaal verslag te rechtvaardigen. Uit de uitvoerig gemotiveerde mening van het Parlement blijkt echter dat de inhoud van dat advies het resultaat is van een intensieve politieke discussie in het Parlement en dat het Bureau van het Parlement (waarvan de leden door de

leden van het Europees Parlement worden gekozen) bij zijn goedkeuring aan het uitvoerige advies derhalve als politiek orgaan van het Parlement heeft gehandeld. Bovendien heeft artikel 195, lid 2, van het Reglement tot gevolg dat geen gevolg kan worden gegeven aan een speciaal verslag van de Ombudsman zonder toestemming van de Conferentie van voorzitters, die ook een politiek orgaan van het Parlement is. In deze omstandigheden is de Ombudsman van mening dat geen nuttig doel zou worden gediend door een speciaal verslag voor te leggen aan het Parlement over het wanbeheer dat in de onderhavige zaak tot de ontwerpaanbeveling heeft geleid.

1.49 Wanneer de Ombudsman besluit dat de niet-naleving van een ontwerpaanbeveling de indiening van een speciaal verslag aan het Parlement niet rechtvaardigt, is het zijn gebruikelijke praktijk om de zaak met een kritische opmerking af te sluiten. Een kritische opmerking in dergelijke omstandigheden bevestigt de klager dat de klacht gerechtvaardigd was en informeert de betrokken instelling of het betrokken orgaan over wat zij verkeerd heeft gedaan, zodat zij in de toekomst een soortgelijk wanbeheer kan voorkomen.

1.50 In de onderhavige zaak verklaart de analyse in de punten 1.27 tot en met 1.46 de klager in detail in hoeverre de Ombudsman zijn klacht gerechtvaardigd acht en zijn redenen daarvoor. Bovendien heeft de Ombudsman alles gedaan wat binnen zijn bevoegdheden mogelijk is om het Parlement ervan te overtuigen het recht op toegang van klager te eerbiedigen. De Ombudsman herinnert er in dit verband aan dat hij, anders dan het Hof, niet bevoegd is het besluit van het Parlement om het verzoek om toegang van klager te weigeren, nietig te verklaren. Wat mogelijke toekomstige verzoeken om toegang betreft, heeft de Ombudsman reeds alles gedaan wat mogelijk is binnen zijn bevoegdheden om het Parlement te overtuigen Verordening 1049/2001, zoals uitgelegd door het Gerecht van eerste aanleg, toe te passen in de zaak *Beierse Lager*, teneinde uitvoering te geven aan het transparantiebeginsel.

1.51 De Ombudsman is dan ook van mening dat een kritische opmerking in de onderhavige zaak geen van de doeleinden zou dienen waarvoor een dergelijke opmerking gewoonlijk wordt gemaakt wanneer het gedetailleerde advies over een ontwerpaanbeveling onbevredigend is, maar er geen speciaal verslag aan het Europees Parlement wordt uitgebracht.

1.52 De Ombudsman herinnert er echter aan dat een studie (26) die hij dit jaar heeft afgerond ook benadrukte dat een extra functie van kritische opmerkingen erin bestaat het vertrouwen van het publiek in de onpartijdigheid van de Ombudsman te versterken, door aan te tonen dat de Ombudsman publiekelijk bereid is de instellingen van de Unie waar nodig af te keuren. Bovendien herinnert de Ombudsman eraan dat, zoals in punt 1.9 hierboven is opgemerkt, het transparantiebeginsel deel uitmaakt van de beginselen van behoorlijk bestuur, waarvoor de Ombudsman moet trachten te zorgen. Daarom acht de Ombudsman het passend om in een kritische opmerking in het openbaar verslag uit te brengen over het feit dat het Parlement zijn weigering om de ontwerpaanbeveling om het wanbeheer in deze zaak te verhelpen, heeft willen rechtvaardigen door zich te baseren op een juridische uitlegging die het transparantiebeginsel verzwakken en die door het Gerecht van eerste aanleg in de zaak *Beierse Lager* is verworpen.

2 Conclusie

2.1 De Ombudsman juicht het toe dat in het uitvoerig gemotiveerde standpunt van het

Parlement over de ontwerpaanbeveling wordt erkend dat het publiek in een transparante en democratische samenleving het recht heeft geïnformeerd te worden over het gebruik van overheidsmiddelen die aan de leden van het Europees Parlement zijn toevertrouwd. De Ombudsman is ingenomen met de goedkeuring door het Parlement van een proactief beleid om op zijn website informatie te publiceren over de verschillende vergoedingen waarop leden van het Europees Parlement recht hebben. De Ombudsman neemt ook nota van de verklaring van het Parlement dat de situatie opnieuw moet worden beoordeeld na de inwerkingtreding in 2009 van het nieuwe Statuut van de leden en, voor zover deze verklaring een toezegging van het Parlement inhoudt voor een toekomstige herziening van de transparantie van de vergoedingen van de leden van het Europees Parlement, is hij ook ingenomen met deze verklaring.

2.2 Wat het standpunt van het Parlement over de wettelijke rechten van klager uit hoofde van Verordening (EG) nr. 1049/2001 betreft, is de Ombudsman verheugd op te merken dat het Parlement, wat de toegang tot de vergoeding voor algemene uitgaven betreft, het relevante aspect van zijn ontwerpaanbeveling heeft uitgevoerd.

2.3 Wat de overige aspecten van de ontwerpaanbeveling betreft, handhaaft de Ombudsman de bevindingen van wanbeheer in de ontwerpaanbeveling en acht het noodzakelijk de volgende kritische opmerking te maken:

De Ombudsman betreurt het dat het Europees Parlement heeft getracht zijn weigering om de ontwerpaanbeveling tot herstel van het wanbeheer in deze zaak volledig te aanvaarden, te rechtvaardigen door zich te baseren op een juridische interpretatie die het transparantiebeginsel verzwakken en die door het Gerecht van eerste aanleg in de zaak *Beierse Lager* is verworpen.

De Ombudsman sluit de zaak daarom af.

De voorzitter van het Europees Parlement zal ook van dit besluit in kennis worden gesteld.

De uwe oprecht,

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

(1) PB L 145, blz. 43.

(2) PB 2001, L 8, blz. 1.

(3) „Openbare toegang tot documenten en gegevensbescherming”, Achtergronddocument nr. 1, juli 2005. Het document is beschikbaar op de website van de EDPS (<http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/21> [Link]).

(4) PB 2007, C 27, blz. 21.

- (5) Gevoegde zaken C-465/00, C-138/01 en C-139/01, *Österreichischer Rundfunk e.a.*, *Jurispr.* 2003, blz. I-4989.
- (6) Klacht 655/2006/(SAB)ID (vertrouwelijk).
- (7) Gevoegde zaken C-465/00, C-138/01 en C-139/01, *Österreichischer Rundfunk e.a.*, *Jurispr.* 2003, blz. I-4989, punt 92.
- (8) Gevoegde zaken C-465/00, C-138/01 en C-139/01, *Österreichischer Rundfunk e.a.*, *Jurispr.* 2003, blz. I-4989, punt 92.
- (9) Het Parlement verwees naar het arrest van het Gerecht in zaak T-84/03, *Turco/Raad*, *Jurispr.* 2004, blz. II-4061, punt 82.
- (10) PB 2001, L 8, blz. 1.
- (11) PB L 145, blz. 43.
- (12) Zie bijvoorbeeld zaak C-266/05 P, *Sison/Raad*, *Jurispr.* 2007, blz. I-1233, punt 63.
- (13) Zie bijvoorbeeld arrest van 11 juli 2000, *Nederland en Van Der Wal/Commissie (C-174/98 P en C-189/98 P)*, *Jurispr.* blz. I-1, punt 24).
- (14) Zie zaak C-353/01 P, *Mattila/Commissie*, *Jurispr.* 2004, blz. I-1073, punt 30.
- (15) Gevoegde zaken C-465/00, C-138/01 en C-139/01, *Österreichischer Rundfunk e.a.*, *Jurispr.* 2003, blz. I-4989, punt 92.
- (16) Deze richtlijn bevat bepalingen die vergelijkbaar zijn met die van Verordening 45/2001.
- (17) Zie de nota van de Ombudsman over „Openheid en gegevensbescherming” van 14 november 2001 (<http://www.ombudsman.europa.eu/letters/en/20011114-1.htm> [Link]).
- (18) Zie bijvoorbeeld de besluiten van de Ombudsman in de zaken 1919/2005/GG (<http://www.ombudsman.europa.eu/decision/en/051919.htm>) en 3269/2005/TN [Link](hierna: „TN ” [Link]).
- (19) „Openbare toegang tot documenten en gegevensbescherming”, Achtergronddocument nr. 1, juli 2005. Het document is beschikbaar op de website van de EDPS (<http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/edps/lang/en/pid/21> [Link]).
- (20) Zaak T-194/04 *Bavarian Lager Co. Ltd/Commissie*, arrest van 8 november 2007, nog niet gepubliceerd.
- (21) Deze brief beantwoordde een brief van de Europese Ombudsman aan de voorzitter van

het Europees Parlement en de Commissie van 30 september 2002, waarin hij uiting gaf aan de bezorgdheid van de Ombudsman over de manier waarop zowel Richtlijn 95/46/EG als Verordening 45/2001 betreffende de verwerking van persoonsgegevens verkeerd werden geïnterpreteerd, met het risico dat het beginsel van openheid en de toegang van het publiek tot documenten zouden worden ondermijnd.

(22) C-28/08 P, *Commissie tegen Bavarian Lager*. Zie [PB C 79 van 29 maart 2008](#), blz. 21 [Link].

(23) Punt 120 van het arrest.

(24) Punt 109 van het arrest.

(25) Besluit van het Parlement „over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2005, afdeling I — Europees Parlement”, genomen tijdens de plenaire vergadering van 24 april 2007.

(26) Zie bladzijde 6 van de studie van de follow-up die de instellingen hebben gegeven aan kritische opmerkingen en verdere opmerkingen van de Ombudsman in 2006 beschikbaar op de website van de Ombudsman: <http://www.ombudsman.europa.eu/followup/en/default.htm> [Link].